JUN 24 1955
JUL 11 1955

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the Daugavas Vanagi. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone — EM 8-0792. Cable Address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 102-15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A. Tel.: Virgina 9-7778.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — apgāds Daugavas Vanagi. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — A. Zvēriņš, 102-15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A. Tel. — Virgina 9-7778. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 colas telpu 1 slejā

SATURDAY, JUNE 25, 1955 — 49./380. n-rs — SESTDIEN, 1955. GADA 25. JŪNIJĀ — 5. GADS

BALTIJAS VALSTU JAUTĀJUMS JĀAPSPRIEŽ AN UN ČETRU LIELO KONFERENCĒ

BALTIJAS MOCEKĻU PIEMIŅAS DIENA ŅUJORKĀ

Komūnisma upuru piemiņas dienu Ņujorkā šogad atzīmēja pāsāk kā citos gados. 19. jūnijā notika svinīgs dievkalpojums Sv. Patrika katedrālē, baltiešu piemiņas sarīkojums Town Hallē un plašs komūnistu upuru piemiņas sarīkojums Karnegie zālē.

Ņujorkas latvieši, lietuvieši un igauņi pulcējās Town Hallē, lai pieminētu dienu, kad pirms 15 gadiem Baltijas valstis zaudēja brīvību, un dienu, kad pirms 14 gadiem notika pirmās masu deportācijas Baltijas valstīs. Bija ieradušies pāri par 1000 apmeklētāju.

Sanāksmi atklāja Baltijas valstu brīvības komitejas pr-dis lietuvietis Dr. A. Trimakas. Uzrunas teica Igaunijas ģenerālkonsuls J. Kaivs un Ņujorkas latviešu organizāciju padomes priekšsēdis prof. Dr. P. Starcs. **Galvenais runātājs bija ASV Kongresa loceklis M. Fiens (Feighan), Kerstena izmeklēšanas komitejas loceklis. Viņš teica, ka pret komūnistu vardarbību Baltijas valstīs pēdējos gados esam darījuši jau kaut ko vairāk un tas var paātrināt verdzināto tautu atbrīvošanu. Kerstena komiteja izmeklējusi komūnistu noziegumus un cēlusi apsūdzību pret Padomju Savienību. Komisija iesniegusi Kongresam priekšlikumu, lai ASV delegācija pie AN ierosina Baltijas valstu jautājumu AN pilnsapulcē, prasot, lai krievi atvelk savu karaspēku no Baltijas valstu territorijas. Tālāk Fiens teica, ka, gatavojoties četru lielo konferencei, sperti soļi, lai šīs konferences darba kārtībā uzņemtu arī Baltijas valstu atbrīvošanas jautājumu. „Mēs stāvam par pašnotelkšanās tiesībām visām tautām, lielām un mazām. Mēs gribam panākt, lai katrai tautai dotu iespēju izdarīt brīvas vēlēšanas. Mēs esam pret kolonialismu un imperialismu. Mēs nedrīkstam pagurt cīņā par brīvību. Lai Dievs palīdz visām apspiestajām tautām", nobeidza savu runu Fiens.** Viņš pārmeta valsts sekretāram Dallesam, ka tas bijis par maz aktīvs Latvijas, Lietuvas un Igaunijas atbrīvošanas jautājumā. Dalless esot kļuvis par upuri tiem pārāk piesardzīgajiem vīriem valsts departamentā, kuri jau gadiem ilgi aizstāv „delikato politiku" pret krievu komūnistiem.

Apspiestie prasa atbrīvošanas politiku

ASV valsts sekretārs Dalless bija piesūtījis apsveikumu, kurā teikts: **„Amerikāņu tautai ir stingra ticība, ka Baltijas un citām Vidus- un Austrumeiropas tautām ir tiesības uz pašnotelkšanos. Ja šo principu atzīs ne tikai vārdos, bet arī faktiski reālizēs, tad tas būs liels panākums taisnīga un ilgstoša miera nodrošināšanai."** Apsveikumus vēl bija piesūtījuši ASV bij. prezidents H. Huvers, Ņujorkas gubernātors A. Herimans un citi.

Sapulcējušies pieņēma rezoluciju nosūtīšanai prezidentam Eizenhaueram un valsts sekretāram Dallesam, kurā īpaši ta „prasīs, lai ASV piekoptu atbrīvošanas politiku, kas novestu pie Baltijas valstu neatkarības atjaunošanas.

Koncerta daļā uzstājās igauņu ērģelniece H. Tobiase, sniedzot S. Bacha fugu B-minorā. Daugavas Vanagu vīru koris B. Skultes vadībā nodziedāja trīs B. Skultes dziesmas — „Klusie lauki", „Sniegs" (B. Piekalnītim dziedot solo partiju) un „Raganu kalna balādi". Lietuviešu koris nodziedāja divas dziesmas, no kurām viena — „Jasmīnu zieds" — ir skumja partizānu dziesma, kas Lietuvā kļuvusi populāra tagadējā krievu okupācijas laikā.

Aizlūgums sv. Patrika katedrālē

Sv. Patrika katedrāle 5. avenijā — lielākā Ņujorkā, bija pilna dievlūdzēju, galvenokārt lietuviešu, kas bija pulcējušies, lai piedalītos aizlūgumā par Lietuvu un visām verdzinātām tautām. Dievkalpojumu vadīja monsiņors E. Stukels, piedaloties vairākiem lietuviešu un amerikāņu mācītājiem.

VAINAGI MOCEKĻU PIEMIŅAI

Plašs sarīkojums notika Carnegie Hall, ko rīkoja apspiesto Eiropas nāciju asambleja. Apmeklētāji bija ieradušies ļoti kuplā skaitā kā amerikāņi, tā trimdinieki. Lielu ievērību guva katoļu bīskaps Ogara, kuru nesen izsūtīja no sarkanās Ķīnas kā „amerikāņu spiegu". Viņš teica, ka koeksistenci ieskatot par neiespējamu sapni. Viņš koeksistenci ticēšot tikai tad, kad Eiropas cietumu vārti tiksot atvērti. Apspiesto Eiropas nāciju asamblejas vicepriekšsēdis Dimitrovs (Bulgārija) savā runā tāpat asi uzstājās pret koeksistenci un nobeidza ar vārdiem: „Dodiet mums brīvību vai nāvi."

Deviņu nāciju pārstāvji piedalījās vainagu nolikšanas ceremonijā, pieminot sarkanās tirannijas mocekļus. Latviešu pārstāvis bija prof. P. Starcs, kuŗu pavadīja tautu meitas nacionālos tērpos. Viņš teica latviešu valodā: „Nolieku šo vainagu, pieminot un godinot tos latviešus, kas 15 gadu laikā miruši mocekļu nāvē. Šos upuŗus uz tēvzemes altāŗa latviešu tauta neaizmirsīs. Lai mūžīga slava mocekļiem."

Sarīkojumu ar priekšnesumiem kuplināja 300 dalībnieku koris C. Meklēna vadībā.

Pēc nopietna darba – ‚Kongress dejo'

Toronto studentu saime, kā dažkārt mājastēvi, cītīgi gatavojas lielajam LSCS vispasaules kongresam, kas notiks Torontō no 2.—4. jūlijam. Visliekākās rūpes rīcības komitejai, kuŗas priekšs. ir V. Upenieks, locekļi — V. Bramane, N. Bulmanis, K. Radziņš un A. Kalns, sagādā tīri materiālās problēmas, kā paēdināt un izguldināt visus kongresa dalībniekus, jo gaidāms ap 200 viesu, no kuŗiem Bostona vien jau pieteikusi 150.

Saimnieces pienākumus Kongresa laikā, lai pacienātu viesus un mājiniekus ar pusdienām, uzņēmušies A. Kalna, bet viņai palīgos pieteikušās jau vairākas Studentu kopas locekļu mātes, kā arī S!P!K! locekles. Tomēr vēl citas talcinieces, kaut uz pāris stundām dienā, ir ļoti gaidītas.

Otra lielā problēma ir — naktsmītņu sagāde studentiem. Gulas vietas atbraucējiem jau piesolījušas vairākas ģimenes, bet joprojām tādu vēl trūkst. Rīcības komiteja tomēr cer, ka sabiedrība izpratīs studējošās jaunatnes rūpes un nāks talkā gan morālā, gan materiālā ziņā, jo viss atlikums, kāds event. varētu rasties pēc kongresa balles 2. jūlijā Kolumbus zālē, paredzēts stipendijām un tiešo kongresa izdevumu segšanai.

Uz kongresu laipni aicināta un gaidīta arī visa vecākā latviešu akadēmiskā saime, kā LU bij. mācības spēki, visi studentu organizāciju locekļi un filistri, lai tādā kārtā stiprinātu draudzības saites un tradicijas mūsu veco un jauno akadēmiķu starpā — gan kongresa darba gaitā, gan arī jautrajā noslēguma ballē — Kongress dejo.

Tuvāka informācija visos jautājumos iegūstama pie TLSK pr-ka V. Upenieka, tel. WA 2-1294.

*

Toronto studentu kopa laipni lūdz tautiešus, kam tas būtu iespējams, studentu kongresa laikā no 2. — 3. jūlijam uzņemt pie sevis delegātus, dodot tiem naktsmājas. Pieteikties lūdz pie V. Upenieka, tel. WA 2-1294, Kalna kundzes — MA 6806 vai LĀ redakcijā, tel. — EM 8-0792.

MAZA NESAPRAŠANĀS

Sanfrancisko. — Pēc garākām debatēm četru lielvalstu ārlietu ministriem Sanfrancisko ir izdevies izstrādāt paredzētos priekšdarbus Eizenhauera — Īdena — Fora — Bulgāņina konferencei 18. jūlijā Ženēvā. Vienīgais punkts, kur vienošanās vēl nav panākta, ir konferences ilgums. Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless, saziņā ar Anglijas ārlietu ministru Makmillanu un Francijas ārlietu ministru Pinē, lika priekšā gaidāmās konferences ilgumu noteikt no 4—6 dienām. Molotovs Dallesa priekšlikumam pretojās, sacīdams, ka nebūtu pareizi lielo sarunas ļežogot noteiktās laika robežās. Minētais jautājums vēl vienmēr ir atklāts.

Perons pārņem armijas vadību Argentīnā

Buenosairesā. — Argentīnas revolūcija ir beigusies. No katoļu baznīcas izslēgtais prezidents Perons, kuŗa krišanu revolūcijas laikā uzskatīja par neizbēgamu, vēl joprojām atrodas Argentīnas valsts prezidenta amatā. Arī armijas vadība, ko sacelšanās apspiešanas laikā bija uzņēmies ģen. Franklins Lucero, atkal ir Perona rokās. Atkāpdamies no sava „revolūcijas apspiešanas spēku virspavēlnieka" amata, ģen. Lucero slavēja armijas lielisko disciplīnu, aizstāvot Argentīnas konstitūciju un legālo valdību.

BADS ZIEMEĻVIETNAMĀ

Hočimins steigā izbrauc uz Pekingu un Maskavu, lai sagādātu pārtiku 13 milj. badu mirstošajiem ziemeļvietnamiešiem.

Vašingtonā. — Pilnīgi negaidot pasauli pārsteidza ziņa, ka Ziemeļvietnamas Hočimins lielā steigā izbraucis uz Pekingu un Maskavu, lai mēģinātu sagādāt pārtiku badu mirstošajai Ziemeļvietnamai. Pārtikas stāvoklis Ziemeļvietnamā pēdējā laikā kļuvis tik grūts, ka līdz jaunai ražai nepieciešams rīsa ievedums vismaz 1500 tonnu apmēros.

LATVIEŠI BRAZILIJĀ

Brazilijā dzīvojošie tautieši nesen svinēja Latvijas sūtņa Dienvidamerikas valstīs Dr. Pēteŗa Oliņa 65 gadu jubileju. Attēlā sūtnis Dr. Pēteris Oliņš tautiešu vidū Riodežaneiro. V. Akurāteres uzņ.

Pārmaiņas Komitejā Latvijas brīvībai

Komitejā Latvijas brīvībai ar E. Freivalda un B. Ābera aiziešanu jau ilgāku laiku bija divas vakantas vietas. Tagad par KLB jauno locekli apstiprināts agronoms Onufrijs Rancāns, par konsultantu juridiskos jautājumos — senātors A. Rumpēters, bet ekonomiskos jautājumos — Dr. J. Volmārs. Jaunās amatpersonas stājās amatā 15. jūnijā.

VALDĪBAS KRIZE ITALIJĀ

Romā. — Sakarā ar iekšējām nesaskaņām Italijas kristīgo demokratu partijā ministru prezidents Mario Šelba paziņoja savu atkāpšanos, radot Italijas valdības nopietnāko krizi kopš kara pasaules kara. Nesaskaņas radās kristīgo demokratu labā un krisā spārna starpā, labajam spārnam mēģinot ievadīt Italijas politiku sītā gultnē. Sagaida, ka kreisais Itaļijas valsts prezidents Gronči lūgs Šelbu uzņemties pagaidu ministru prezidenta pienākumus.

CHRUŠČEVS LATVIJĀ

Tamī pašā laikā, kad latvieši brīvajā pasaulē aizlūdz par aizvestajiem un sašutumā piemin dienu, kad krievu karaspēks okupēja Latviju, krievi mūsu dzimtenē rīko parādes un dzīres — spiež tautu svinēt šo brīvības zaudēšanas dienu. Cik lielu vērtību krievi piešķir Baltijas valstu okupācijai, liecina tas, ka šī fakta atzīmēšanai Rīgā ieradies pats Staļina pēctecis komūnistu partijas pirmais sekretārs Ņikita Chruščevs.

Chruščevs teica lielu runu trīs Baltijas republiku kolchozniecību un lauksaimniecības ekspertu konferencē 16. jūnijā Rīgā. Savā runā viņš kritizēja kolchozu saimniecību Baltijas republikās, atzīstot, ka piena produkcija šinīs republikās kritusies un cūku barošana nepareizi organizēta. Arī Izvestija kādā rakstā pārmeta, ka bekona ražošana Latvijā esot atstāta novārtā. Lai gan latviešu lauksaimnieki esot lietpratēji bekona audzēšanā, centrālās organizācijas devušas rīkojumu audzināt tikai speķa cūkas.

1950. gadā Chruščevs bija tas, kurš vadīja kolchozu apvienošanas programmu. Pārkārtojumu rezultātā kolchozu skaits Padomju Savienībā samazinājās no 254.000 (1950. g.) uz 94.000 (1953. g.), bet kolchozu caurmēra platība pieauga no 589 ha uz 1.693 ha.

Baltijas valstu jautājums un četru lielo konference

Apspiesto Eiropas nāciju asamblejas ģenerālkomiteja ar pr-ža vietnieku Dr. G. Dimitrovu priekšgalā šinīs dienās apmeklēja valsts departamentu Vašingtonā. Kā latviešu pārstāvis piedalījās A. Klīve. Komitejas locekļus pieņēma Eiropas lietu daļas vicedirektors Barbous. Pārrunu galvenais temats bija paredzētā četru lielo konference Ženēvā. Komitejas locekļi guva iespaidu, ka noteikti var sagaidīt, ka šinī konferencē pacels Baltijas valstu jautājumu.

MOLOTOVS PROPONĒ SAIMNIECISKU KONFERENCI

KREMLIM „KOEKSISTENCE" KĻUVUSI JAU ĀRKĀRTĪGI SVARĪGA

„Vārdu vietā ir nepieciešami darbi, kas radītu savstarpēju uzticību pasaules nāciju starpā," deklarē Padomju Savienības ārl. ministru V. Molotovs.

Sanfrancisko. — Apvienoto Nāciju 10 gadu dibināšanas atceres konferencē Sanfrancisko Padomju Savienības ārlietu ministrs Molotovs uzsvēra miermīlīgās koeksistences ārkārtīgi svarīgo nozīmi aukstā kara izbeigšanai. Molotovs sacīja, ka nepietiekot ar koeksistences atzīmēšanu tikai vārdos vien, bet esot nepieciešami darbi šīs koeksistences principu nostiprināšanai, lai tādā veidā panāktu starptautisku mieru un drošību.

Pieskaŗoties četru lielvalstu valdību galvu konferencei, Molotovs teica: „Konferencei būs ārkārtīgi svarīga nozīme, ja visi pārstāvji izrādīs patiesu vēlēšanos mazināt starptautisko saspīlējumu." Molotovs solīja arī tālāku Padomju Savienības atbalstu Apvienotām Nācijām, lai nostiprinātu mieru un atjaunotu starptautisko uzticību. Pirmais solis šādas uzticības panākšanai būtu staprtautiskās saimnieciskās konference sasaukšana Apvienoto Nāciju paspārnē internacionālas tirdzniecības attīstīšanai. Molotova miera politikā ietilpa bezgala daudz tādu jautājumu, „par kuŗiem Pad. Savienība jau ir cīnījusies gadiem ilgi":

1. Komūnistu Ķīna jāuzņem Apvienotajās Nācijās un Formoza jānodod Ķīnas komūnistiem.
2. Atomieroču problēmas atrisināšana un līdz ar to atomieroču lietošanas aizliegums.
3. Komūnistu Ķīnas iesaistīšana tālākās atbruņošanās sarunās, kā arī sarunās par izvairīšanos no jauna kara briesmām.
4. Pamākt vienošanos lielvalstu starpā likvidēt militārās bazes citu valstu territorijā.
5. Vienošanās Sav. Valstu, Anglijas, Francijas un Padomju Savienības starpā izvākt savus militāros spēkus no Vācijas.
6. Atomenerģijas izmantošana miera laika saimniecībā.

Makmillans sludina piesardzību

Sanfrancisko. — Kā pirmais no ārlietu ministriem AN jubilejas konferencē runāja Anglijas ārlietu ministrs Makmillans. Viņš sacīja: Kaut gan saspīlējumi Rietumu un Austrumu starpā liekas nebeidzami, pēdējā laikā var manīt zināmu noskaidrošanos. Tāpat kā prezidents Eizenhauers konferences atklāšanas runā, tā arī Makmillans aicināja klātesošos no jauna pievērsties Apvienoto Nāciju chartas mērķiem un ideāliem. Pieskardamies gaidāmai četru lielvalstu valdību galvu konferencei 18. jūlijā Ženēvā, Anglijas ārlietu ministrs savos vārdos bija ļoti piesardzīgs un ieteica ar cerībām nepārsteigties, jo neviens nevar iepriekš paredzēt, vai lielajiem izdosies atgriezties uz kopējas sadarbības ceļa un vai Sanfrancisko konference spēs sniegt nepieciešamo jedvesmi un gribu sastrādāt.

BULGĀŅINS SOLA SAMAZINĀT SASPĪLĒJUMU

Padomju Savienības ministru prezidents maršals Bulgāņins Maskavā izteicās, ka Padomju Savienība ļoti pūlēsies, lai četru lielo konferencē Ženēvā panāktu saspīlējuma samazināšanu pasaulē.

Maskavā. — Atzīmēdams draudzību Padomju Savienības un Indijas starpā, Maskavā runāja ministru prezidents maršals Bulgāņins, solīdams sevišķi pūlēties, lai četru lielo konferencē panāktu saspīlējuma samazināšanu pasaulē. Bulgāņins uzsvēra, ka Padomju Savienības valdība nešaubīgi atbalsta Apvienoto Nāciju chartu. „Draudzība Padomju Savienības un Indijas starpā," sacīja Bulgāņins, „ir labākais sadarbības piemērs divu valstu starpā, kur valda divas dažādas sistēmas." Īsi pirms Bulgāņina runas kādā preses konferencē Indijas ministru prezidents Nēru, kas Maskavā uzturas jau divas nedēļas, izteicās ,ka ziemu sagaidāma maršala Bulgāņina vizīte Indijā, atbildot tagadējam Nēru apciemojumam Padomju Savienībā.

Atgriezies Maskavā pēc desmit dienu ilga ceļojuma pa Pad. Savienību, Indijas ministru prezidents sastapās ar Padomju Savienības ministru prezidentu Bulgāņinu un komūnistu partijas pirmo sekretāru Churščevu, veltījot vairāk nekā divas stundas dažādu ārpolitikas jautājumu pārrunām.

PASAULES POLITISKO CIŅU LAUKOS

Ar smaidu uz lūpām, miera balodi padusē un lielu kovboju platmali galvā Padomju Savienības ārlietu ministrs Molotovs ieradās Sanfrancisko, lai piedalītos Apvienoto Nāciju desmit gadu dibināšanas dienas atceres konferencē. Apliecinādams savu „ārkārtīgo cieņību" pret Sav. Valstīm un „pierādīdams", ka Padomju Savienības draudzīgā izturēšanās nav tikai politikā vien, Molotovs atļāvās apmeklēt kādu mākslas mūzeju, nekavēdamies uzsvērt, ka amerikāņu gleznas viņam patīkot vislabāk.

Arī sporta pasaulē Padomju Savienības draudzība pret Sav. Valstīm ir „nepārprotama". Nesen Maskavā notika svaru celšanas sacensība krievu un amerikāņu stipro vīru starpā. Amerikāņu smagā svara pārstāvis laboja divus pasaules rekordus un pārspēja savu krievu konkurentu. Normāli Maskavas prese būtu klusējusi, bet šoreiz amerikāņus slavēja cik iespējams, publika aplaudēja un skaļrunis nepārtraukti spēlēja amerikāņu dziesmas. Maza nesaprašanās izņāca vienīgi sacensības beigās. Abas svaru cēlāju vienības bija izcīnījušas vienādu uzvaru skaitu, bet tā kā amerikāņiem vienā kategorijā pārstāvja nebij, tad krievu svaru cēlājs uzvarēja bez konkurences. Tas deva krieviem vienu lieku punktu un, pēc krievu domām, kopvērtējumā arī uzvaru. Tomēr šāds niecīgs starpgadījums labo noskaņojumu nespēja sabojāt. Tas, ka nākamā gada Olimpiskajām spēlēm krievi gatavojas ar tikpat lielu nopietnību kā trešajam pasaules karam, šādos brīžos tiek aizmirsts, un Rietumi klanīdamies vien pieņem komūnistu uzslavas.

Padomju Savienības draudzības politika tiek parādīta arī sarunās ar Japānu. Jēkabs Maļiks, diplomātu aprindās cietākās un neizteiksmīgākās sejas īpašnieks, ar japāņiem runādamies smaida tikpat platu smaidu kā Molotovs Sanfrancisko. Vēl viena piezīme par pārmaiņām komūnistu uzvedībā: kopš Padomju Savienības aicinājuma Rietumvācijas kancleram ierasties uz sarunām Maskavā, krievu diplomāti ar zināmu cieņību izturas pat pret vācu žurnālistiem un fotografiem. Ar apbrīnojamu ātrumu komūnisti iemācās pielāgoties jaunām apstākļiem. Vēl vakar Japāna un Rietumvācija tika uzskatītas par Sav. Valstu satelitiem, un Padomju Savienība par tām vispār negribēja neko dzirdēt. Šodien tās jau tiek uzklausītas!

Amerikāņu politiķu aprindās valda uzskats, ka arī Indijas ministru prezidenta Nēru speciālvēstnieks Krišna Menons, jo sevišķi pēc viesošanās Pekingā, ir pieskaņojies komūnistu sadarbības politikai. Līdz šim Menona kungs izrādīja neslēptu neapmierinātību ar Sav. Valstu ārpolitiku Āzijā. Komūnistu Ķīnas izturēšanās, toties, bija „bez vainas". Komūnistu Ķīna gan arī tagad vēl ir bez vainas, bet tagad uz tā paša līmeņa Menons ir atļāvies nostādīt arī Sav. Valstis. Vašingtonā Menons iztēlēcās, ka viņš esot pārliecināts, ka Āzijas saspīlējuma likvidēšanas jautājumā amerikāņi beigu beigās izšķirsoties par pareizu rīcību.

VAŠINGTONĀ

Padomju Savienības miera un sadarbības politika ir kā tekoša ūdens krāns. To var atgriezt, kā to komūnisti ir izdarījusi pašreiz, un to pie izdevības var atkal nogriezt. Vašingtonā valda aizdomas, ka vēl tālākai laika stiepšanai komūnisti savas labās gribas straumi varētu apstādināt īsi pirms vai pat tieši četru lielvalstu valdību galvu konferences laikā Ženēvā. Pašreizējā Padomju Savienības politikas maiņa nav nekāda spontāna parādība. Tas ir ilgu kalkulāciju rezultāts — komūnisma prestiža uzlabošanai pasaulē. Šoreiz Maskavas miera kampaņa nav tik daudz Rietumu valdību kā tieši mazā cilvēka pārliecināšanai. Ja iedzīvotāji Sav. Valstīs, Āzijā un Eiropā tiek pārliecināti, ka Maskava un Pekinga grib tikai mieru un sadarbību, tad tautas noskaņojums, kuŗa ārkārtīgo vērtību brīvajā pasaulē komūnisti prot ļoti labi novērtēt, automatiski piespiestu valdības vienoties ar komūnistiem. Komūnisti cer, ka Rietumu piekāpšanās panākšanai pietiks vienīgi ar Pekingas un Maskavas solījumiem. Arī tagad tik skaļi izbazūnētā komūnistu sadarbības politika ir tikai vārdi. Atskaitot Austriju, ko Padomju Savienība, droši vien, bija nodomājusi paturēt sev, visa pārējā sadarbība ir bijusi vienīgi liekulīga runāšana, kas krieviem neko nemaksā — Dienvidslavijā ar Tito, aicinājums Ādenaueram ierasties Maskavā, ātrā piekrišana četru lielvalstu valdību galvu konferencei Ženēvā, kā arī tagadējā draudzības izrādīšana Sav. Valstīm Sanfrancisko.

Sav. Valstis krievu miera kampaņai pareģo īsu mūžu, jo jau tagad amerikāņu politiķi ir aptvēruši, ka par nopietnu piekāpšanos un sadarbību Padomju Savienība vispār nekad nav domājusi.

BONNĀ

Eiropas svarīgākais politiskais notikums neapšaubāmi ir Rietumvācijas un Sav. Valstu pieaugošā brāļošanās. Ienaidnieki divos pasaules karos, sabiedrotie līdz šim vēl nekad; bet pašreiz Rietumvācija ir pārvērtusies par Sav. Valstu labo roku Eiropā. Ādenauera Vašingtonas apmeklējuma rezultātā noskaidrojās, ka Bonna ar Maskavu nekādos darījumos neielaidīsies. Rietumvācija rīkosies vienīgi saskaņā ar Sav. Valstīm. Ādenauera Maskavas brauciens būs pēc un nekādā ziņā ne pirms četru lielo Ženēvas konferences (Ādenauers dažos jautājumos sagaida krievu piekāpšanos jau pirms ierašanās Maskavā). Vācijas neitrālizēšana, uz ko tā cerēja Padomju Savienība, Rietumvācijai un Sav. Valstīm nav pieņemama.

Pieaugošā sadarbība Rietumvācijas un Sav. Valstu starpā ir nenoliedzama. To pierāda kaut vai fakts, ka Ādenauers uz Maskavu ir izvēlējies braukt caur Vašingtonu, kas nebūt nav īsākais ceļš. To pierāda arī vēl kas cits un proti, ka Vašingtonā būdams Ādenauers deklarēja pietiekami skaļi, lai to dzirdētu visa pasaule, ka Rietumvācija ir Sav. Valstu pusē un ka tur tā arī ir nolēmusi palikt.

Rietumvācijas sadarbībai ar Sav. Valstīm ir sagaidāmas tālejošas sekas visas Eiropas nākotnē. Nebūs ilgi jāgaida, ka Rietumvācija, neskaitot Padomju Savienību, būs spēcīgākā Eiropas valsts. No Rietumvācijas armijas ir bailes ne tikai frančiem, bet arī krievi jaunās vācu armijas dibināšanu ieskata par nepatīkamāko belzienu visā aukstā kara laikā. Nav izslēgts, ka Rietumvācijas armija ir pietiekami iespaidīgs faktors, lai Padomju Savienību atturētu no agresijas

Juristu kongresa uzsaukums

Staptautiskais juristu kongress Atenās beidzās 18. jūnijā ar uzsaukumu juristiem visā pasaulē — vienotīes par kopīgiem principiem, kas ietverti tā saucamā „Atēnu aktā". Šis akts nosaka, ka likums ir augstāks par valsti, ka valdībām jāievēro indivīda tiesības, ka tiesnešu ricību nedrīkst ietekmēt valdība vai partijas, un ka juristiem visā pasaulē jāsaglabā savas profesijas neatkarība. Kongress pieņēma rezolūciju, nosodot nelikumību komūnistu pārvalditajās zemēs.

Pēc sanāksmes kongresa locekļi sapulcējās kopmielastā kādā uzkalnā, no kuŗa atveras skats uz Atēnām. Šeit senos laikos notika atēniešu tautas sapulces, kuŗās uzstājās Aristīds, Temistokls, Perikls un Demostēns.

Kā viesi kongresā piedalījās latviešu pārstāvji Dr. V. Māsēns no Ņujorkas un M. Čakste no Stokholmas.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

AUDZINĀTĀJA PĀRDOMAS

P. DREIMANIS

Skolotāji bieži vien kavējas pārdomās par sava darba raksturu un rezultātiem. Mācības gada noslēgumā viņi novērtē savus darba paņēmienus un mācāmās vielas ietekmi uz audzēkņiem. Latviešu sestdienas un svētdienas skolu skolotājus īpaši nodarbina minētie temati, jo svešajā vidē grūti realizēt dzimtenes skolu programmas, lai gan tās saīsinātas, un metodēs nav iespējams ignorēt vietējo publisko skolu darba paņēmienus.

Notecējušie mācības gadi nepārprotami pārliecina, ka Latvijas demokratiskās republikas skolu programmas ir ideāls, kuru, kā jau ideālu, parasti nav iespējams sasniegt. Arī nacionālās audzināšanas mērķis svešumā liek izvēlēties tādu mācāmo vielu, kādu dzimtenē sniedza apkārtējā vide, bet svešumā skolotājam tā jāatrod, jāizloba no minētām programmām un jāsakārto trimdas skolas audzēkņu uztverei. Līdz ar to metodēs skolotājam pašam vairāk nekā dzimtenē jāieliek sava personība ar nacionālo jūtu spilgtumu un jāattīsta skolēnu aktivitāte mācāmās vielas uztverē, lai arī viņi vairāk nekā dzimtenē aizrautos ar skolotāja pārdzīvojumu un mācāmās vielas saturu. Tāds mācīšanās raksturs liek arvienu vēl saīsināt un saīsināt programmas un pūlēties atrast labāku pieeju bērnu sirdīm.

Šinī sakarā gribētos ierosināt, lai piešķirtu lielāku vērību garīgo dziesmu dziedāšanai, tiešas mācības stundās un vispārī dziedāšanai visās mācībās, sevišķi latviešu valodas stundās. Ja skolotājam tas nedodas, tad izteiksmīga lasīšana un dzejoļu deklamēšana gan iespējama. Latviešu valodas mācībā vispārī prātā Latvijas dabas dažādība un krāšņums un pēc iespējas jāpūlas, lai arī skolēni to tādu iedomātos un vēlētos redzēt. Sasniegumi saimniecībā Latvijas demokratiskās republikas laikā bija tik lieli, ka ar diagrammu palīdzību iespējams tos salīdzināt ar austrumu kaimiņa darba rezultātiem par labu mūsu tautai. Garīgās kultūras laukā īpaši būtu raksturojama mūsu tautskola un vidusskola ar ērtajām telpām un iekārtu, lielo dažādību mācībās un to bagāto saturu, kas, varbūt, bija pārspīlēts, bet tomēr nav noliedzams. Jālepazīstina bērni arī ar visu triju augstskolu darbu un studentu dzīves un darba īpatnībām. Visas minētās mācības lestādes jāraksturo pēc iespējas vispusīgāk, jo tikai tad bērniem paliek tās atmiņā.

Visgrūtāk lepazīstināt trimdas bērnus ar tautas pagātni jeb vēsturi. Nedomāju, ka to varētu atvieglināt mācīšana no tagadnes uz pagātni vai vispirms kāda tuvākā mūsu dienām posma aplūkošana, jo tad bērni neiepazītos ar attīstības gaitu, un viņiem būtu jālesāk ar komplicētāko un jātuvojas vienkāršākam, kas taču nav paidagoģiski. Isā laikā un citu iemeslu dēļ nav iespējams pat pieskartīes Latvijas kaimiņu pagātnei; tāpat jāatmet domas lepazīstināt bērnus ar akmens, bronzas, seno un vidējo dzelzs laikmetu Latvijā, kā arī vispārī Latvijas vēsturi; jāapmierinās ar latvju tautas vēsturi, kas atbilst arī nacionālās audzināšanas mērķim. Bet arī tā jāsaīsina.

Vēstures mācīšanā nopietni jārēķinās ar to, ka skolēniem vājas zināšanas latviešu valodā, sevišķi maz viņi zina latviešu vārdu, bez kuriem šinī mācībā grūti iztikt. ...

Nacionālās audzināšanas mērķa sasniegšanā sevišķa nozīme kora dziedāšanai un tautiskām rotaļām, kas bērnos attīsta diezgan vienādas jūtas un viņus tuvina. Tāpēc visur, kur vien iespējams visus skolēnus pulcināt kopā, jārūpējas par viņu kopīgo dziedāšanu un rotaļām.

LATVIEŠI DĀNIJĀ

Kad dāņi šī gada maijā atzīmēja 10. gada dienu kopš Dānijas atbrīvošanās no vācu okupācijas, latviešiem Dānijā tas bija skumjš atgādinājums par trimdā pavadītiem 10 gadiem. 1948. g. Dānijā vēl bija 1.865 latvieši, bet tagad to ir palicis tikai 340 un no tiem 45 atrodas veco ļaužu mītnē Tistedē. Pārējie latvieši izkaisīti pa visu Dāniju, tomēr lielais vairums dzīvo Kopenhagenā un Alborgā. Kamēr bēgļi dzīvoja nometnēs, dāņu administrācija neizturējās pret tiem sevišķi draudzīgi. Tagad, kad latvieši ir iesaistījušies ražīgā darbā, dāņi ir grozījuši savus uzskatus un atzīst latviešus par teicamiem darba darītājiem. Visi latvieši, kas grib strādāt, darbu ir dabūjuši kā inženieri, grāmatveži, biroja darbinieki, laukstrādnieki, kvalificēti fabriku strādnieki, šuvējas, laboranti un t.t. Patstāvīgs uzņēmums latviešiem ir tikai viens — grāmatu apgāds „Imanta". Pastāv Latviešu apvienība Dānijā, kuŗas priekšsēdis ir V. Briedis. Apvienība izdod informācijas biletenu. Bez tam darbojas Daugavas Vanagu apvienība.

DAUGAVAS VANAGI

TUVIE UN TĀLIE CEĻI

Pateicība DV nodaļām un tautiešiem Kanadā

DV Kanadas valdes teātris šai sezonā veicis 2943 kilometrus garu ceļu, noorganizēdams izrādes sešās DV nodaļās.

Ar priec:gām sejām DV teātŗa ļaudis var atskatīties uz veikto, ne tikvien nobrauktiem kilometriem, bet jo sevišķi uz tautiešu lielo atsaucību, apmeklējot teātŗa izrādes. DV teātris kalpo visai trimdinieku saimei Kanadā. Tam nav algota darba spēka, bet laba griba un uzņēmība pierādīt, ka nauda nekad un nekur nav par šķērsli, kas kavētu kalpot kopības interesēm. Trupas mērķis nekad nav bijis rīkot izrādes tikai savā dzīves vietā, bet gan izbraukt arī uz attālākām vietām. Teātŗa saime, kas savā brīvajā laikā iestudē lugas, par izrādēm iegūtos ienākumus iemaksā DV Kanadas valdes kasē, kas savukārt tos nosūta tālāk trūkumcietēju aprūpei. Līdz ar to ikviens teātŗa apmeklētājs, noskatoties uzvedumus, roku pielicis, kaut netiešā ceļā, trūkumcietēju aprūpei.

DV teātŗa valde savā 8. jūnija valdes sēdē nolēma izteikt pateicību ikvienam teātŗa atbalstītājam kā arī DV nodaļām Kanadā, kas uz vietām noorganizējušas izrādes, it sevišķi Norandas, Sadberijas, Kičeneras, Londonas, St. Katarīnes un Toronto nodaļām.

Teātris ir uzsācis divu jaunu lugu iestudēšanu nākošajam darba cēlienam. Vienu no šīm lugām iestudē pazīstamā skatuves māksliniece Alma Mača, otru režisors F. Lintiņš. Pasākts ir liels darbs, tādēļ teātŗa ļaudis sagaida sirsnīgu tautiešu atbalstu. Ja šāds atbalsts būs, tad ceļš arī no Toronto līdz Halifaksai vai Vankuverai nebūs vairs par garu.

J. Treijs

PILNSAPULCE

DV Kanadas teātŗa ansambļa pilsapulce 28. jūnijā, pl. 8 vakarā DV namā, 123 Huron ielā, pēc iepriekš izziņotās darba kārtības.

REDZĒSIMIES JAUNATNES DIENĀS!

Jaunatnes dienu Rīcības komiteja. No kr.: V. Veldre, O. Volmera un A. Kalva

Nesen nodibinātā latviešu nacionālā jaunatnes apvienība Kanadā 9. un 10. jūlijā pirmoreiz rīko Jaunatnes dienas

Pirmā Jaunatnes diena būs Hamiltonā, kur līdz šim tādas nav vēl bijušas. Kanadas jaunatne vienmēr sus gaida arī no ASV, vēl jo vairāk tāpēc, ka pārbraucot robežu viņiem nav šķēršļu.

LNJAK Jaunatnes dienu laikā notiks delegātu kongress: 79 James St. So., YMCAs telpās, nevis, kā iepriekš bija izziņots, YWCAā. Kongresa sākums plkst. 11.30.

Jaunatnes dienu oficiālā atklāšana notiks Mc Master universitātes Drill Hall telpās plkst. 5.30 pp. Pēc atklāšanas, ko izdarīs rīc. kom. prsēde, O. Volmere, sekos svētbrīdis, māc. A. Voitkus. Referātu lasīs O. Zvirgzdugrauds. Tālāk sekos jaunatnes pulciņu priekšnesumi. Pl. 8.00 turpat saviesīgs vakars ar deju.

Jaunieši, kuŗiem nepieciešamas naktsmājas, par to lūgti ziņot O. Volmerei līdz 6. jūlijam: 132 East Ave. So., Hamilton, Ont.

10. jūlijā Jaunatnes dienu turpinājums Sidrabenē. Sporta spēles sāksies plkst. 11.00. Jauniešiem ieteicams jau laikus sastādīt komandas volejbolā un basketbolā. Vecuma robeža līdz 30 gadiem. Ja būs pietiekams dalībnieku skaits, tiks sarīkotas sacīkstes šādās vieglatlētikas disciplīnās: 100 metru skrējienā, augstlēkšanā, lodes grūšanā u. c. Vakarā notiks apdziedāšanās un tautas deju priekšnesumi pie ugunskura. Jaunatnes pulciņi un atsevišķie dalībnieki laipni lūgti padomāt par ugunskura priekšnesumiem, tāpat jaunieši lūgti līdzi ņemt akordeonus.

Uz redzēšanos kuplā skaitā!

PAZIŅOJUMS SAULAINES NOMETNES DALĪBNIEKIEM

BRAUCOT UZ JAUNIEŠU NOMETNI, DALĪBNIEKIEM JĀŅEM LIDZ

Vismaz 2 palagi, siltā sega (vai segas). Vienu palagu un segu ieteicam sašūt kopā tā, lai būtu izveidots guļammaiss; vairākas kārtas veļas un siltā veļa, zeķes (ieteicami daži pāri vilnas zeķu), silts kamzolis, vēja jaka vai lietus mētelis, cepure vai arī galvas sega; peldkostīms un sporta tērps; piemēroti apavi, lietus dienām gumijas zābaki; tualetes piederumi: ziepes, zobu pasta un suka, matu suka, dvieļi utt.; nepilstoša blodiņa, šķīvis krūzīte, karote, nazis, dakšiņa; rakstāmpiederumi.

MEDICINISKĀ PĀRBAUDE

bērniem-nometnotājiem, kas dzīvo Toronto un tuvākā apkārtnē, notiks 29. jūnijā no plkst. 5 līdz 8 pp. nometnes ārsta Dr. J. Karola kabinetā, 404 Delaware St.Toronto. Pārbaudes laikā bērnu vecāki varēs nokārtot arī nometnes dalības nauda maksājumus Saulaines pārvaldes nozīmētai personai.

BĒRNU APDROŠINĀŠANA

pret nelaimes gadījumiem un saslimšanu arī šogad apdrošināšana tiks izdarīta R. Braisona sabiedrībā. Visiem bērniem nometnotājiem jābūt apdrošinātiem. Pagājušā gada pieredze rāda, oik tas ir svarīgi un nepieciešami. Apdrošināšanas izdevumi 50c nedēļā, jāsedz bērnu vecākiem.

AUTOBUSS UZ SAULAINI

domāts to bērnu aizvešanai, kam nav citas iespējas ierasties nometnē. Tas noies no sv. Jāņa baznīcas (274 Concord Ave) svētdien, 3. jūlijā, plkst. 9 no rīta. Bērni, kas šo autobusu izmantos, piesakāmi māc. A. Lūsim (tel. LO 2510) līdz 30. jūnijam.

AICINĀJUMS BĒRNU VECĀKIEM

Saulaines uzturēšana un jauniešu nometnes pārtošana vienmēr ir prasījusi daļu pūļu un laika. Tādēļ laipni lūgti visu bērnu — nometnotāju (vecāki (vīrieši), kam apstākļi to atļauj, 2. vai 3. jūlijā ierasties Saulainē un piedalīties nometnes iekārtošanas darbos. Telšu celšana notiks jau sestdien, 25. jūnijā.

Ziņas no piederīgiem

LCK informācijas nozarei Vācijā ir ziņas no piederīgiem zemāk minētiem tautiešiem: 1) Jānim Zelčam, dz. 1920. gadā Tilžas pagastā, Vācijā dzīvojis Eslingenā; 2) Jānim Eglītim, dz. 1927. gadā Drabešu pagastā un 3) Dr. Alfrēdam Mednim.

Lūdz rakstīt LCK Inf. nozarei, (21a) Augustdorf b. Detmold, Wohnstaette, Germany.

TRAĢISKĀ NĀVĒ MIRIS EDVARDS TILTS

Svētdien, 5. jūnijā, visus latviešus uztrauca vietējās radio ziņas, kas vēstīja, ka Līdaku ezerā, apgāžoties laivai, noslīcis E. Tilts. Sākumā neviens tam neticēja, E. Tilts bija pazīstams kā ļoti labs peldētājs.

Vēlu pievakarē radio ziņas apstiprināja citi tautieši, kas arī bijuši izbraukumā netālu no nelaimes vietas, bet vējainā laika dēļ nav neko ievērojuši, līdz kāds tiem pavēstījis notikumu. Cik izdevies noskaidrot, E. Tilts ar savu sievu, 15 gadus veco dēlu un kādu draugu devušies uz Līdaku ezeru zvejot.

Īsi pirms nelaimes tie bijuši jau sagatavojušies doties mājās, kad viņu plastikas laiva ezera viļņos apgāzusies.

VECĀKĀ LATVIEŠU SKOLA KANADĀ

Hamiltonas skola darbojas jau 7 gadi; šogad to beidza 7 audzēkņi. Mācības gada nobeiguma aktā skolēni uzveda M. Timmas pasaku lugu Zelta atslēdziņa

Svinīgs bija Hamiltonā latviešu skolas septītā mācību gada nobeiguma akts un apliecību izsniegšana skolu beigušajiem. To ievadīja **māc. E. Pavasars** ar svētbrīdi.

Skolas padomes pārstāvis **prof. P. Ķikauka** norādīja, ka skolas darbs noritējis nepiemērotās telpās ar trūcīgiem mācības līdzekļiem, un tomēr šī gada mācību programmā paredzētais ir veikts. Skolotāji strādājuši bez atlīdzības, savu laiku un pūles ziedojot mūsu jaunajai audzei, latviskā gara un stājas izkopšanā, jauki - kalpojot Latvijai, kā tautas darbinieki atmodas laikmetā. Arī jaunatnei nav trūcis entuziasma, to norāda kaut vai gatavošanās šī vakara teātŗa izrādei. Varu nosaukt arī citus piemērus, kas vēl sīkāk illustrētu mūsu skolēnu centību. „Absolventi," teica profesors, „jums sestdienas skolas gaitas beigušās, viens, otrs no jums to jutīs savās ikdienas dzīvē kā tukšumu, bet to jūs varat aizpildīt ar latviešu grāmatām, lasiet tās, un jūs jutīsit, ka gara dzīve top bagātāka un jūsu redzes aploks plašāks!"

Svētku runu teica LNAK Kultūras un izglītības nozares pr-ks **Dr. H. Tichovskis**, pasvītrojot, ka brīvajā Latvijā šī būtu bijusi izcila svētku diena. Latvijā skolu beigušie tika apdāvināti grāmatām, kas tos pavadīja turpmākajās gaitās kā jauka atmiņa no skolas. Otrs pasaules karš pārtrauca šo skaisto tradiciju. Taču arī svešajās zemēs latviešu skolotāji neturēja rokas klēpī — sāka organizēt skolas bērnu mācīšanai mātes valodā. Tā tas turpinājās cauri Vācijas nometnēm un arī šajā krastā. „Ja šodien, jūsu skola var atskatīties uz septiņiem aizvadītiem gadiem, tad varat būt pateicīgi skolas pārzinei Elzai Gulbis, kas septiņus gadus ir enerģiski vadījusi skolu, pārvarot visas grūtības. Tāpat pārējie skolotāji ir darījuši visu, kas stāvējis viņu spēkos, mācot audzēkņus pazīt mūsu dzimteni, kuŗu visi ceram reiz redzēt brīvu. Mums visiem spēkiem arī turpmāk jāatbalsta latviešu skolas darbs, jārada līdzekļi, jāizveido bibliotēkas un jāsagādā piemēroti mācības līdzekļi. Ja tikai katrs latvietis ziedotu vienu dolaru gadā Skolu fondā, tad jau uzkrātos ievērojami līdzekļi šī svētīgā darba turpināšanai ar daudz labākām sekmēm. Iespēju robežās absolventiem izglītība jāturpina, sestdienas ģimnazijā, kā piemēram, Toronto, bet visur tā lieta vēl tik tālu nav, tāpēc LNAK Kultūras un izglītības nozarei ir padomā noorganizēt latviešu neklātienes ģimnaziju, tad arī jums, Hamiltonas absolventi, būs iespēja savas latviešu skolā gūtās zināšanas papildināt. Palieciet krietni latvieši un neaizmirstiet savu dzimteni pie Baltijas jūras!"

Apliecības par skolas beigšanu izsniedza **skolas pārzine E. Gulbis** un **Dr. H. Tichovskis.** Sekmīgākie skolēni, kuŗu liecībās varēja atrast tikai piecniekus, bija Maruta Voitkus un Modris Zandbergs. Hamiltonas latviešu skolas labākai skolniecei M. Voitkus Dr. H. Tichovskis pasniedza LNAK balvu — grāmatu Norītis. Modris Zandbergs saņēma HLB dāvāto Latviešu stipendiju. Tāpat pārējie skolotāji ir darījuši visu, kas stāvējis viņu spēkos, mācot audzēkņus pazīt mūsu dzimteni, kuŗu visi ceram reiz redzēt brīvu. Mums visiem spēkiem arī turpmāk jāatbalsta latviešu skolas darbs, jārada līdzekļi, jāizveido bibliotēkas un jāsagādā piemēroti mācības līdzekļi. Ja tikai katrs latvietis ziedotu vienu dolaru gadā Skolu fondā, tad jau uzkrātos ievērojami līdzekļi šī svētīgā darba turpināšanai ar daudz labākām sekmēm. Iespēju robežās absolventiem izglītība jāturpina, sestdienas ģimnazijā, kā piemēram, Toronto, bet visur tā lieta vēl tik tālu nav, tāpēc LNAK Kultūras un izglītības nozarei ir padomā noorganizēt latviešu neklātienes ģimnaziju, tad arī jums, Hamiltonas absolventi, būs iespēja savas latviešu skolā gūtās zināšanas papildināt. Palieciet krietni latvieši un neaizmirstiet savu dzimteni pie Baltijas jūras!"

Apliecības par skolas beigšanu izsniedza **skolas pārzine E. Gulbis** un **Dr. H. Tichovskis.** Sekmīgākie skolēni, kuŗu liecībās varēja atrast tikai piecniekus, bija Maruta Voitkus un Modris Zandbergs. Hamiltonas latviešu skolas labākai skolniecei M. Voitkus Dr. H. Tichovskis pasniedza LNAK balvu — grāmatu Norītis. Modris Zandbergs saņēma HLB dāvāto Latviešu stipendiju. Tāpat pārējie skolotāji ir darījuši visu, kas stāvējis viņu spēkos, mācot audzēkņus pazīt mūsu dzimteni, kuŗu visi ceram reiz redzēt brīvu. Mums visiem spēkiem arī turpmāk jāatbalsta latviešu skolas darbs, jārada līdzekļi, jāizveido bibliotēkas un jāsagādā piemēroti mācības līdzekļi. Ja tikai katrs latvietis ziedotu vienu dolaru gadā Skolu fondā, tad jau uzkrātos ievērojami līdzekļi šī svētīgā darba turpināšanai ar daudz labākām sekmēm. Iespēju robežās absolventiem izglītība jāturpina, sestdienas ģimnazijā, kā piemēram, Toronto, bet visur tā lieta vēl tik tālu nav;

J. Gailītis

AIZ DZELOŅSTIEPLĒM CEDELGHEMĀ

Nometnē ierodas krievu militārā misija

X

Turpat bijušu laukumā tika atnests arī pulkv. Kripēna Liepājas pulka karogs (tagad DV organizācijas karogs, glabājas Londonā, DVF namā, Anglijā). Uzrunu teica konsuls Rācenis no Briseles. Pieminot kritušos varoņus, Dziedonis dziedāja J. Kalniņa Lielo jundu un Dievs, svētī Latviju. Vakarā bija akts 166 barakā, virsnieku nodalījumā, kur koris dziedāja 5 dziesmas. Gūsta laikā koris iestudēja trīs koncertu programmas, kopā pavisam 50 dziesmu. Koris ar savām dziesmām sajūsmināja ne tikai visus nometnes karavīrus, bet arī angļu nometnes vadību. Uz katru pirmo koncertu ieradās nometnes komandants ar savu palīgu un viss angļu personāls. Sevišķu interesi par mūsu kori izrādīja kom. palīgs majors Coutts. Ar viņa laipno gādību koris saņēma vienveidīgus formas tērpus, proti: vācu jūrnieku zilās blūzes un baltas bikses. Uz krūtīm mums bija Latvijas vairodzīņi tos dāvināja virsnieku nodalījuma vecākais. Ar maj. Coutta gādību mēs Ziemassvētkos trijās smagās automašīnās braucām uz Ostendes gūstekņu slimnīcu dot koncertu mūsu slimajiem karavīriem. Katrā smagā mašīnā bija viens bruņots beļģu sargs mūsu apsardzībai. Bija diezgan dīvaina sajūta, braucot uz koncertu bruņotā apsardzībā, bet to prasīja reglaments. Koncertu noklausījās kādi 30 karavīri, bet mēs bijām 65. Pēc koncerta pulkv. Neimanis pateicās un asarām acīs noskūpstīja diriģentu R. Balodi. Arī Neimanis bija jelgavnieks. Koris bez tam ar nedaudz dziesmām kuplināja arī dievkalpojumus, dziedāja par godu mūsu viesiem — sūtnim M. Valteram un kons. Rācenim, kā arī 4 dziesmas nodziedājām zviedru YMCAs pārstāvjiem, kas bija nometnei atveduši rakstāmpiederumus un dažādus mācības līdzekļus.

Sākumā bija doma: noraidīt katru zviedru dāvanu sakarā ar to, ka zviedri izdeva Padomijai mūsu ciņu biedrus, bet tā kā tas neko negrozītu viņu likteņceļos, tad sūtījumus pieņēmām.

Vīru kora Dziedonis koncertus katru reizi noklausījās apm. 200 klausītāju, un katru koncerta programmu vajadzēja atkārtot 7 reizes, lai varētu apmierināt visus klausītājus. Mūsu koncerta programmā bija šādas dziesmas: Lāčplēša dziesma, Par zemi, ko mīlam, Mūžam zili, Pie tēvuzemes, Mirdzi kā zvaigzne. Kalējiņi, bāleliņi, Pie Baltijas Jūras, Guno Varoņu slava, Tuljaks un citas vīru kora pērles. Pēc divu mēnešu darba, kur mēģinājumi notika katru dienu, koris bija sasniedzis tādu gatavību, ka zēni pat smējās, tas neesot vairs koris, bet ērģeles. Patiešām mūzikālais līmenis bija augsts.

Bez jau minētajiem iestādījumiem nometnes pirmajā nodalījumā darbojās varietē trupa Melnie Runči un otrā — Gājputni. Melno Runču sirds un dvēsele bija komiķis Godvillo, bija arī mūzikas kapella J. Baloža vadībā, kā arī aktieri E. Jurševskis un Rudolfs Hāns. Bez šaubām, varietē priekšnesumi guva sevišķu atsaucību, un viņu izrādes bija jāatkārto veselas 30 reizes.

Katru svētdienas rītu baznīciņā notika dievkalpojumi. No paša rīta prāv. Ručs vadīja katoļu dievkalpojumu, bet pl. 10.00 sākās dievkalpojumi luterticīgiem. Tos vadīja māc. — kapt. O. Kraulis. Ar garīgo literātūru mūs apgādāja māc. K. Grikmanis un māc Romanis. Viņi mums atveda lielās bībeles un Jaunās derības latviešu valodā. Viena no lielajām bībelēm vienmēr stāvēja baznīcā uz altāra, te kādu dienu šī bībele no baznīcas bija nozudusi. Meklēšana, lūgumi un aicinājumi atnest bībeli atpakaļ nedeva nekādus panākumus, tā bija pazudusi. Nekad nebiju redzējis mācītāju Krauli tik sadusmotu un uztrauktu, viņš no altāra tieši kliedza: „Tā roka nokaltīs, kas paņēmusi mūsu bībeli!" Reizi mēnesī dievkalpojumus noturēja arī bapt. māc. Grikmanis.

Bija 26. novembris. Māc. Grikmanis vadīja vispārēju dievkalpojumu. Kad viņa sprediķis jau tuvojās beigām, baznīcā steidzīgi ienāca mūsu stāba ziņnesis. Māc. Grikmanis, nepabeidzis dievkalpojumu, no baznīciņas devās uz stābu.

Bija noticis kaut kas ļauns: nometnē no Briseles bija ieradusies sarkanarmijas misija, lai, it kā uz nopratināšanu, aizvestu kapt. Laukertu un pulkv. Kripēnu. Par šo gadījumu pulkv. Kripēns grāmatā „Trimdas desmit gadi" raksta: „Neveiksmes ar jaunu repatriantu vākšanu bija, acīmredzot, noveduši pie citu paņēmienu lietošanas, un 26. novembrī nometnes vecākam priekšniekam pulkv. Arv. Kripēnam (šo rindu rakstītājam) kopā ar kapteini Laukertu vajadzēja braukt krievu misijai līdzi it kā uz kādu nopratināšanu. Uz šo viltību es neiekritu. Šinī liktenīgajā brīdī sapratu, kādu nāvīgu sitienu būtu sažēmusi visa nometnes līdzšinējā morāliskā ostāja un kādas triumfa iespējas pavērtos krieviem ar šādu panākumu — dabūt savos nagos nometnes vecāko priekšnieku. Cik daudzas reizes savā karavīra mūžā biju stāstījis karavīriem, it sevišķi bieži Kara skolā par karavīra goda un slavas pilno nāvi, par saviem ciņu draugiem un par savu tautu un tēvzemi, nu bija šis brīdis man pašam pienācis, it kā, lai dzīve manu paša vārdu patiesību pārbaudītu pie manis. Pienākuma apziņa deva spēku šinī liktenīgajā brīdī pastāvēt. Savu lēmumu par pašnāvību centos reālizēt ar naža dūrienu sirdī, bet biju mazliet kļūdījies. Šī kļūdīšanās atdeva man dzīvību, tomēr ar visu to mērķi biju sasniedzis, pārvelkot svītru visiem krievu viltīgajiem nolūkiem. Satrauktie nometnes prāti nomierinājās tikai tad, kad angļu komandants bija apsolījis, ka nevienam medraud piespiedu izdošana."

Kapt. Laukertu tad aizveda krieviem līdz, bet pulkv. Kripēnu komandants neizdeva, jo viņš slims nevarot braukt uz nopratināšanu. Pulkv. Kripēnu aizveda uz slimnīcu, un viņš bija „pazudis", bet vēlāk atradās Oldenburgā un tagad Austrālijā. Par kapt. Laukerta likteni man nav nekas zināms.

Valda Dreimane beigusi Bostonas Universitāti, iegūstot bakalaura gradu germāņu filoloģijā ar uzslavu magna cum laude un uzņemta goda apvienībā Phi Beta Kappa. Studijas turpinās, reizē būdama asistente savā fakultātē.

Turpinājumā — Daugavas Vanagu organizācijas dibināšana

JAUNUMS LOPKOPĪBĀ

Izmēģinājumi lauksaimniecības kolledžā Gvelfā

Ēkas lauksaimniecībā ir nepieciešams jaunums, jo tās prasa lielu kapitāla ieguldījumu, bet atpakaļ neko nedod. Biežāk vien ēkās ieguldīts vairāk nekā pašā saimniecībā. Tā tas bija Latvijā un tā tas ir arī šeit Kanadā. Bez labas dzīvojamās ēkas nevar iztikt, tādēļ izdevumi jāsamazina uz citu saimniecības ēku lēses. Pēc dzīvojamās ēkas dārgākā ir lopu kūts. Tās bija dārgas Latvijā, bet vēl dārgākas iznāk Kanadā, jo šeit kūtis būvē ļoti lielas, lai tajās varētu novietot lopus un arī kūtsaugšā siena un labības ražu. Sakarā ar kombaiņu lietošanu ražas novākšanā, labības ražas uzglabāšanai vajadzīgs mazāk telpu, nekā tas bija agrāk.

Lopkopības saimniecībās laba kūts ir nepieciešama. Lai samazinātu lopu kūts izdevumus, Kanadā sākts jauns izmēģinājums lopu turēšanai ziemā. Izrādās, ka govīm nav nepieciešamas siltās kūtis, jo tās labi pacieš zemu temperātūru, ja ir pasargātas no vēja un lietus.

Rietumkanadā gaļas lopi apaug ar ziemu pavada pilnīgi zem klajas debess. Aizvēju tie meklē aiz salmu stirpām. Gaļas lopiem ir biezs apspalvojums un bieza zemādas taukuka kārta, tādēļ tie labi pārcieš zemu temperātūru.

Ontario lauksaimniecības kolledžā Gvelfā tagad izmēģina arī pienna lopu turēšanu aukstā vienkārši būvētā kūtī. Šai kūtij ir jumts un 3 dēļu sienas. Viena puse ir pilnīgi atklāta. Lopi šinī kūtī var brīvi ieiet un no tās iziet. Šāda kūts drīzāk atgādina mašīnu šķūni nekā kūti. Apmēram puse no kūts paredzēta lopiem, bet otra — siena un salmu novietošanai, telpas norobežojot ar pārvietojamu žogu. Lopi paši „apkalpo" sevi, tie ēd sienu, cik grib. Kad nepieciešams, žogu pārceļ uz priekšu. Dzeramais ūdens pievadīts tvertnēs, kuras apsilda ar elektrību, lai ūdens nebūtu pārāk auksts un nesasaltu.

Šādai kūtij nepieciešams pagalms, kura vidū zem jumtiņa novietota skābbarība, ko lopi atkal var ēst pēc patikas. Lopu kūti, lai guļa būtu silta un sausa, krietni kaisa ar salmiem, kas turpat novietoti. Pagalmam jābūt iežogotam ar dēļu sētu, lai lopi būtu pasargāti no vēja. Var izmantot arī kādu jau esošās ēkas aizvēju, tā ietaupot vienu dēļu sienu. Pavasarī, kad lopi iziet ganībās, kūti var izmēst.

Izrādās, ka šādā kūtī lopi Ontario klimatā jūtas labi. Dienā tie parasti uzturās ārpusē, bet kūtī iet ēst un gulēt. Šādā kūtī lopu apkopšana ir ļoti lēta, jo darbu tie atrod paši. Nepieciešamais darbs ir tikai pārcelt žogu sienam tuvāk un kūti izkaisīt ar salmiem.

Līdz šim Gvelfas kolledžā šādā kūtī tur tikai jaunlopus un neslaucamās govis. Kāds labs lopkopis Ontario šādā kūtī tur arī savas slaucamās govis. Slaukšanai tās ieved attiecīgā slēgtā telpā, kurā ir slaucamā iekārta. Tanī pašā slaukšanas laikā govij iedod spēkbarību. Šis lopkopis saka, ka piena lopiem arī šāda kūts esot piemērota, lopi esot veselīgi un piena raža tādapati, kā bijusi siltā kūtī. Viņš plāno izmantot pat kūtsmēslu siltumu slaucamtelpas apsildīšanai.

Šādā kūtī turēti lopi apaug ar biezu apspalvojumu, Ja tos kādreiz pārvieto siltā kūtī, tad tie jācērp, jo siltumā svīst.

Esmu redzējis šos lopus Gvelfas kolledžā; turēšana valējā kūtī nav tos ļauni ietekmējusi. Kanadieši šādu kūti sauc par poll barn.

Šāds lopu turēšanas veids liekas gan primitīvāks, bet, šķiet, būs praktisks, jo tas, stipri samazina izdevumus un darbu.

Agr. A. Vanags

ATOMGRADU MAINĪGĀ SEJA

SOMU ZINĀTNIEKA VĒROJUMI BOĻŠEVIKU ATOMRŪPNĪCĀS

Pēdējos mēnešos PSRS palaidusi brīvībā dažus zinātniekus, kuri komūnistu varā atradās kopš pagājušā kara beigām, Šajā sakarā domā, ka Kremlis vēlas atbrīvoties no visiem ārzemju spēkiem. Kādēļ komūnisti no šiem zinātniekiem nav atbrīvojušies ar parasto šāvienu pakausī, ir mīkla, bet daži no atbrīvotajiem pastāsta dažas interesantas ziņas. Divi atbrīvotie vācieši, raķešu ieroču speciālisti, kuri vēl pirms neilga laika strādājuši PSRS izmēģinājumu centros un tagad uzturas Esenē, apgalvo, ka kaut gan krievi lieloties, viņiem neesot izdevies uzlabot vācu V2 raķeti, un mērķis — vismaz palielināt tās darbības radiju — izrādījies par nesasniedzamu. Vēl interesantākas ziņas var izlobīt no somu atomzinātnieka Dr. Hillinkera aprautajiem un skopajiem vārdiem. Dr. H. kopā ar vācu kolēģām 10 gadus bijis spiests strādāt atomieroču labaratorijās komūnistu pasaules iekarošanas plānu īstenošanai. Dr. Hillinkers bijis nodarbināts Urālu austrumu daļā, kur esot ierīkotas veselas piecas Atomgradas, apvidus malnoties līdz nepazīšanai. Atomcentros nodarbināto strādnieku algas esot par 350% lielākas kā citās rūpniecības nozarēs, un arī ārzemju speciālisti saņemot gandrīz fantastiskas algas. Cik tās īsti lielas par to Dr. Hillinkers klusē.

Par PSRS Urālu atomrūpniecības centriem līdz šim atklātībā bija maz ziņu. Tā kā somu zinātnieka izteikumi stipri vien saskan ar dažādiem amerikāņu atklātībai paziņotiem faktiem par krievu Atomgradam pie Baikala ezera, un zinot, ka komūnistu birokrati jas un piesardzības soļi visur ir apmēram vienādi, tad soma izteicienus var pieņemt par patiesiem. Pēc amerikāņu avotiem Baikala ezera atomu labaratorijās un vispār PSRS atomrūpniecībā ir nodarbinātas apmēram 40% sievietes, bet pēc Dr. Hillinkera izteikumiem Urālu Atomgradās sievietes nodarbinātas neesot. Amerikāņu apgalvojumu, ka PSRS atomieroču ražošanā urānu lieto mazāk kā citas radioaktīvas vielas ar vājāku iedarbības spēju, somu zinātnieks ne apstiprina, ne noliedz un aizrāda uz savu čekā parakstīto reversālu.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

NUJORKĀ

⓫ Nujorkas latviešu organizāciju padomes sēdē 16. jūnijā pr-dis prof. P. Starcs sniedza pārskatu par ALAs kongresa rīkošanas izdevumiem. Šim nolūkam bija atvēlēti 500 dol., bet izrādās, ka izdevumi pārsniedz šo summu par 60 dol. Padome nolēma šos izdevumus segt.

Dziesmu svētku komiteja savā pēdējā sēdē nolēma lūgt Laika izdevēju H. Rudzīti atkal uzņemties rīcības komitejas vadību. H. Rudzītis tomēr paziņojis, ka šo amatu neuzņemas. Līdz ar to dziesmu svētku rīkošanas lieta atkal apstājusies līdz tam laikam, kamēr pagaidu komiteja būs atradusi citu personu priekšsēža amatam.

ČIKĀGĀ

⓬ Čikāgas latviešu ev.-lut. sv. Jāņa draudzes izbraukums 19. jūnijā uz Neperville, pateicoties labiem laika apstākļiem, izdevās labi. Ap 200 draudzes locekļu un viņu draugu pa bariņiem apmetās mežā, vārīja vai cepa desiņas, piekopa airēšanas sportu, vizinoties laiviņās. Varēja arī makšķerēt un sauļoties. Kad pēc plkst. 5 sāka nokrist pa lietus pilienam, tad visi tūliņ bija kājās un — savās mašīnās. Vai nav laba lieta tāds automobilis? -us

KALAMAZŪ

⓭ Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudze rīko savam mācītājam Jānim Turks 25 gadu amata jubilejas dievkalpojumu, kas notiks svētdien, 26. jūnijā, plkst. 1 pp. sv. Trīsvienības baznīcā 509 Cedar ielā. Tanī piedalīsies prāvests J. Kuļlītis, prāv. A. Skrodelis, mācītāji A. Piebalgs, P. Ķirsons, J. Lazda un citi. Dievkalpojumu kuplinās koris. Pēc dievkalpojuma kopējc azaids Masoņu kluba telpās 309 Rozes ielā.

⓮ Sv. Jāņa ev.-lut. latv. draudzes skolu šogad beiguši: Ilona Balcere, Lelde Brauķe, Ausma Ozola, Viktorija Daulberga, M. Šneideris, Voldemārs Gaiķis, Egons Krasts un Andrejs Turks. Vecāku padome atmiņai katram beigušajam dāvināja grāmatu. Pēc māc. J. Turka teiktajiem dievvārdiem, pārskatu sniedza skolas priekšniece E. Ūdre. Draudzes vārdā absolventus sveica draudzes priekšnieks R. Ozols, bet no skolas padomes R. Freimanis. Nākošā mācības gadā pie draudzes skolas darbosies konfirmandu klasē, kas būs jāapmeklē tiem jauniešiem, kuŗi neiet neviena latviešu skolā, bet kuŗi gribēs iesvētīties.

⓯ Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudze ziedojusi vietējai Jaunatnes kopai kultūrālo pasākumu sekmēšanai $25.00.

⓰ Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes dāmu komitejai atlikums no rīkotiem Ziedoņa svētkiem $455.43. Tas domāts dāmu komitejas darbam draudzē un palīdzībai grūtdieņiem Vācijā un citur.

⓱ Aizvesto piemiņas dievkalpojumā sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzē 14. jūnijā spredikoja stud. teol. K. Zuika, dziedāja P. Lielzuika.

Kalamazū ev.-lut. draudzes dievkalpojumu vadīja māc. A. Piebalgs. Abi dievkalpojumi bija labi apmeklēti.

⓲ Kopējais tautas sēru dienas akts notika svētdien, 19. jūnijā. To atklāja ar uzrunu Latviešu biedrības pr-ks P. Austriņš. Pēc tam sekoja Dr. K. Lejasmeijera referāts Brīvā pasaule likteņa stundā. Lejasmeijera referāts guva lielu piekrišanu un atstāja klausītājos dziļu iespaidu. Mūzikālā daļā tenors P. Lielzuika dziedāja J. Kalniņa, A. Ābeles un Br. Skultes dziesmas. Dziedonis līdz ar pavadītāju prof. A. Ābeli tika sirsnīgi sumināti.

Kalns

GRAND RAPIDI (MICH.)

⓳ 13./14. jūnija aizvesto tautiešu piemiņas aktu ar uzrunu atklāja latviešu biedrības priekšnieks O. Leimanis, un par baismīgajiem notikumiem 1941. g. jūnija naktī runāja mag. iur. Verners Vītiņš no Ann Arboras. Sekoja piemērota koncerta daļa, kurā piedalījās Austra Ruševica (soprāns) un prof. Voldemārs Ruševics (vijole). Apmeklētāju bija apm. simts, kas aptuveni būtu 1/12 daļa no visas Grand Rapidu latviešu kolonijas. Aizvesto atceres dievkalpojums Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzei 12. jūnijā Immanuela baznīcā bija kupli apmeklēts.

⓴ Latviešu teātŗa draugu biedrība nozīmējusi par biedrības pilnvaroto Grand Rapidos un apkārtnē Elviru Brūnu, Union ielā 11, N.E. Pie viņas saņemamas biedru kartes par 1955. g., kas maksā 1 dolaru.

㉑ Grand Rapidu dienvidus vidusskolu beiguši: Ilona Sergējeva, Jānis Auziņš un Jānis Melgalvis, bet Krestonas vidusskolu Andrejs Rozentāls. Vairākiem piešķirtas stipendijas studijām kolledžās un universitātēs.

㉒ Latviešu veco strēlnieku kopa Grand Rapidos pastāv jau vairākus gadus, un to kopš dibināšanas vada Jānis Bole. Sabiedriskā darba rosināšanā pastāv laba sadarbība ar pārējām latviešu organizācijām, pie kam vecie strēlnieki aktīvi piedalās dažādu svinību organizēšanā atsevišķi vai kopā ar citām organizācijām. Tomēr visai nozīmīgu darbu tie veikuši dažādās palīdzības talkās, un neskatoities uz to, ka tiem pašiem jau krietna gadu nasta aiz muguras, nav tikuši aizmirsti ne Lāčplēši, ne paši vecie strēlnieki un citi trūkumcietēji. Šinī ziņā tie var būt par labu priekšzīmi gados daudz jaunākiem. Pagājušā gadā vecie strēlnieki Skrundas gaidu vienībai dāvināja karogu.

㉓ Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes valde iegādājusies 4 glītā izstrādājumā veidotus upuŗa šķīvjus, no kuŗiem vienu dāvinājis draudzes loceklis H. Plūcis. Saskaņā ar padomes lēmumu, valde no jauna iepirkusi 10 kapu vietas draudzes nodalījumā Woodlawn kapos. Draudze bija sagādājusi galvojumu Rolanda Ziediņa ģimenei un segusi cela izdevumus no Ņujorkas līdz Grand Rapidiem, kuŗi atmaksājami viena gada laikā pēc ierašanās ASV.

㉔ Inta Gaide ar uzslavu beigusi Konkordijas kolledžu un ieguvusi mūzikas bakalaures gradu un goda zīmi. Vasaru viņa pavadīs pie vecākiem Grand Rapidos, bet rudenī sāks mācīt dziedāšanu un klavieŗu spēli kādā Minesotas vidusskolā. Inta Gaide ir pazīstamā skolu darbinieka Mārtiņa Gaides meita. Arī pēdējā dēls Ivars Gaide mācās mūziku Grand Rapidu Junior kolledžā.

㉕ 15. jūnijā uz 80 mūža gadiem atskatījās Vienības draudzes locekle Līze Mārtinsone. Dzimumdienas vakarā jubilāri apsveikt bija ieradušies draudzes mācītājs J. Lazda un dāmu komitejas priekšniece Z. Vēliņa, kuŗi pasniedza viņai mazu balvu un ziedus. Nodot apsveikumus vecajiem laudīm nozīmīgajās gadu mijās kļuvis Vienības draudzē par visai skaistu tradiciju. Līze Mārtinsoone ir no Ieriķu apkaimes un dzīvojusi laukos, bet tagad novakari pavada pie savas meitas. znota un mazbērniem Grand Rapidos.

㉖ Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes dāmu komiteja bija organizējusi mantu loteriju, no kuŗas skaidrs atlikums — 250 dolari — iemaksāts nekustamu īpašuma fondā. Draudzes palīdzības komiteja savukārt vāca ziedojumus trūcīgo jaužu pabalstīšanai Vācijā un šeit, iegūstot šim nolūkam kopā ar kādu kolekti un atlikumu no pagājušā gada 425.88 dol. Caur Augustdorfas draudzi Vācijā nosūtīts sadalīšanai 190 dol., bet pārējais sadalīts atsevišķām personām, 65 dol. nodoti draudzes padomei izlietošanai trūcīgo bērnu atbalstam vasaras nometnē.

㉗ Vienības draudzes telpas līdz šim lietoja arī tās bijušie īpašnieki, bet pēc dažām nedēļām tie telpas pilnīgi atbrīvos, lai pārietu uz savu jauncelto baznīcu. Pēdējie līdzi ņems piederošo baznīcas inventāru, kuŗš atrodas lejas telpās un kalpoja svētdienas skolas un citām vajadzībām. Draudzes padome tagad griezusies pie visiem ar laipnu lūgumu neliegt savu ārtavu inventāra iegādei un šim nolūkam jau uzsākta „krēslu akcija," kādām nolūkam katrs var ierakstīt savu ziedojumu draudzes Zelta grāmatā. Iekšmisija un sinode piešķīrusi Vienības draudzei 500 dolaru neatmaksājamu pabalstu, gadījumā ja baznīcā izdarītu kādus pārbūves darbus.

V. Z.

MIRIS INŽ. MĒCH. ROBERTS ERDMANIS

Draugus un darba biedrus pārsteidza sēru vēsts par inženiera—mēchaniķa Roberta Erdmaņa darbīgā mūža pāragro noslēgumu. Rob. Erdmanis dzimis 1900. g. 30. decembrī Rīgā. Beidzis Rīgas reālskolu. Pirmā pasaules kaŗa viļņos aiznests uz Charkovu, Krievijā, R. E. 1920. g. sāk studēt Charkovas Technoloģiskajā institūtā. Atgriezies Latvijā, R. E. 1922. gada rudenī uzsāk studijas Latvijas universitātes mēchanikas fakultātē, kuŗu beidz 1929. g. 1930. g. R. E. sāk strādāt Valsts elektrotechniskajā febrikā, kuŗā no 1933. līdz 1944. g. rudenim vadīja Mašīnu nodaļu. Nelaikā raženākie darba gadi bija Latvijas košākā uzplaukuma laikā. Inženieŗa techniskajā darba laukā R. E. bija neatlaidīgs modernāko, zinātniski pamatoto darba sistēmu meklētājs. Augot un veidojoties Valsts elektr. fabrikai, R. E. auga tai līdzi un kļuva par vienu no šī ievērojamā latviešu uzņēmuma iekšējā gara un ārējās sejas veidotājiem. Ar katru atgriešanos no ārzemju komandējumiem Vācijā, Anglijā vai Šveicē, R. E. pārveda jaunus darba rīkus, jaunas mašīnas vai jaunas darba metodes. Veicot savus pienākumus, R. E. neatlaidīgi sekoja jaunu technisko darbinieku un amatnieku sagatavošanai un audzināšanai. Sniedzoot savas zināšanas un pieredzi tālāk citiem, R. E. darbojās kā skolotājs VEF amatu skolā, Rīgas pilsētas arodskolā un kuģu mēchaniķu kursos.

Trimdas laiks Vācijā R. E. aizrietēja nemitīgā darbā, sākumā nometnē, vēlāk darba vienībā.

Amerikas krastu R. E. sasniedza 1950. g. februārī un pēdējos trīs gadus strādāja savā arodā Toledo Scale Co., līdztekus aktīvi darbojoties nelielajā Toledo latviešu kolonijā.

1925. g. rudenī R. E. pievienojās studentu korporācijas Patria saimei, kuŗas filistrs palika līdz galam. Dziļākās skumjas ar negaidīto aiziešanu R. E. sagādāja savai mūža biedrei Almai, meitām Eritai un Maijai, kā arī brāļiem — Reinhardam ASV un Ēlženam Austrālijā.

Vieglas smiltis svešās zemes kapu kalnā...!

J. S.

PIECI ZELTA GADI

Pirms jaunievēlētās ALAs valdes pirmās sēdes Informācijas biroja vadītājs A. Bērziņš apgalvoja, ka viņš vairs neuzņemšoties Informācijas biroja vadību, lai atbrīvotu ceļu uz šī vissvarīgākā biroja darbību kādam spējīgam sabiedriskam darbiniekam, kas varētu ziedoties tikai šim uzdevmam vien. Pats A. Bērziņš visu laiku par savu svarīgāko amatu ir uzskatījis darbošanos Komitejā Latvijas brīvībai. Un tas arī saprotams.

Ja kāds spējīgs sabiedrisks darbinieks vai politiķis sekmīgi veic vairākus amatus reizē, pret to nevar celt iebildumus. A. Bērziņu tomēr vienmēr kritizēja, ka viņš ALAs Informācijas biroju pametis novārtā. Latvijas brīvības atkarošana ir tik svarīga un liktenīga mums visiem, ka katrs sabiedrisks amats, kam vēl visciešākais sakars ar Latvijas atgūšanu, prasa vislielāko darba piepūli.

Tādēļ bija pārsteigums dzirdēt, ka tad kad A. Bērziņš lūdza izraudzīt citu vadītāju Informācijas birojam, kam būtu jaunas idejas, ALAs valdes priekšsēdis prof. P. Lejiņš nosauca pēdējos piecus gadus informācijas darbā par „zelta gadiem," bet A. Puķīte, kam lūdza uzņemties vadīt Informācijas biroju, diemžēl, no tā atteicās. Un A. Bērziņš palika vecajā amatā, jo nu arī viņam bija pašam jānotic, ka pēdējie 5 gadi viņa amatā bijuši zelta gadi...

Vai pēc visa tā mūsu vidū drīkst būt kāds, kas neticētu, ka amerikāņi visu padarīs mūsu vietā un atbrīvos Latviju? Mums pašiem tādēļ vairāk atliek laika vai nu „iekšpolitikas" taisīšanai vai arī pavalstniecības mainīšanai un naudas krāšanai — nezināmai nākotnei.

Jā, vārdi dažreiz kļūst par vērmelēm...

Saturns

Vēstule Kalamazū tautiešiem

Vai mēs neesam šeit ienākuši bagātā zemē? Vai jūs nepērkat mājas, automobiļus, putekļu sūcējus un klavieres? Vai jūs nebraucat precībās uz Čikāgu, Milvokiem un Grand Rapidiem? Tik daudz gan esmu dzirdējis par jums žēlojamies, ka jaunie pāri nevērīgi pret fotografiem. Bet to jau pēdējā laikā ir saradies tik daudz, ka par maksu nemaz nav ko runāt, labi vēl, ka viņiem atļauj fotografēt. Ja sāks maksāt, kur tad paliks, kās pāri jaunas dzīves uzsākšanai? Viņi, šie nekautrīgie fotografi, jūs var iedzīt nabadzībā, postā un badā. Tad klāt būs arī mēris, un tad jums klāsies tāpat kā vidzemniekiem pēc Lielā ziemeļu kaŗa. Man no tā laika vēl atmiņā palicis šāds dialogs:

— Kā tev šogad veicās ar „rugāju zveju?"

— Šogad pavisam plāni, tikai divas mucas iesālīju.

Lai jums nebūtu jālauza galvas, par ko šai dialogā tiek runāts, tad pateikšu — par brūngani pelēkajām tīruma vardītēm. Daudz netrūka, ka pēc Lielā otrā pasaules kaŗa latviešu bēgļiem Vācijā arī vajadzētu iet uz „rugāju zveju", bet mēs, gan liekot galdā pēdējo cigarešu paciņu, gan apsolot nākamajā sapulcē nodot savas balsis par to pašu komendantu, kuŗš jau tur bija — iekļuvām nometnēs. Un tur mēs sākām „zvejot" visu, ko tikai mums noliktavas pārzinis piešķīra, nesām un krāvām savos baraku kaktos drēbes, kurpes, bārdas dzenamos aprātus, vājpiena pulveri... „Nometņu zveja" — vai tas nebūtu īstais nosaukums tam mūsu trimdas posmam, ko mēs pavadījām nometnēs? Tagadējam mūsu dzīves posmam, pirms event. Lielā trešā pasaules kaŗa, ļoti piemērots nosaukums varētu būt „dolaru zveja," ja tikai tautieši to akceptētu. Savu propoziciju gribu pamatot ar dažiem piemēriem.

Pirmais piemērs

— Sieva ceturtdien pārnesa mājā 60, man pašam čeks kabatā par 80, nemaz nav jāsteidzas mainīt, nekad tik liela nauda nav ienākusi, bankā jau vairāki tūkstoši, ja dabū izraut virsstundas, tad nedēļā par simtiņu mazāk nav, saliec kopā ar sievas peļņu — turpat divi simti nedēļā, Latvijā ministri tik daudz nepelnīja, un darbs kaulus nelauž - tā man stāstīja jūsu tautietis Milvoku dziesmu svētkos, mans draugs no Saksijas laikiem, kad mēs tur, īsi pēc kapitulācijas, gribējām savā īpašumā pārņemt kādu fabriku, ko vācieši, laikam aiz bailēm par pazaudēto kaŗu, bija pametuši. Mēs jau gribējām laist valā, bet pašiem bija jābēg tālāk uz rietumiem...

Otrs piemērs

— Ko jūs ar tām latviešu avīzēm... ne tur kas ir iekšā, ne kādam ir laika tās izlasīt — pārmeta man kāds cits jūsu tautietis, kad viņš bija atbraucis pie manis ciemā. — Es abonēju vietējo laikrakstu, tas iznāk katru dienu, un tur ir desmitreiz vairāk ko lasīt, tur ir ziņas par visiem notikumiem mūsu pilsētā, par visiem veikaliem, kur lētāk var iepirkties, par faktorijām, kur meklē darba spēku, par... Papīra vien sakrājas tik daudz, ka varētu abonēt desmit tādas latviešu avīzes, tas arī vēl nebūtu nekas, mēs visi strādājam, četri pelnītāji ģimenē, 300 dolaru nedēļā — tas vēl nekas nav, bet nav nekāda profita latviešu avīzi abonēt, naudu nevar izdot bez kāda aprēķina, nauda ir mūsu nākotne, dolari ir mūsu dzīves piepildījums...

Trešais piemērs

— Kādēļ jūs niekojaties ar tādu rakstīšanu avīzē? — tā man krita virsū viena jūsu tautiete, kuŗa nesen laimīgi apprecējās. — Ko jūs tur varat nopelnīt?! Visi latvieši tagad rauj ko māk — nauda uz grāmatiņas, nauda makā... Bet jums? Ja jūs būtu mans vīrs, es jūs ieliktu tādā darbā, kur jums visa rakstīšana izķūpētu no galvas — uz būvēm! Tur taisa naudiņu: 3 dolari stundā, 3 piecdesmit..., un kad vakarā pārnāk mājā, tad ne ko lasa, ne raksta, tikai paēd un — gultā iekšā. Tā var tikt pie mājas, tā var tikt pie mašīnas... Bet jums nav pat klavieŗu, kur sievai piesēsties.

Labi, ka nav, kur tad es glābtos?

Jūsu Alumsalums

CEĻA VĀRDI

Pat koka Buda pagriež savu seju pret to, kam ir nauda.

Japāņu sakāmvārds

✻

Gara kaislības aizstriec miesas iekāres.

Leonardo da Vinči

✻

„Kas neklausa labam padomam, tam nevar neko arī palīdzēt," mēdz teikt draugi, kuŗu padomi pēc ilgām pārdomām nav pieņemti ,vai arī no kuŗiem negaida vis palīdzīgus vārdus, bet darbus.

O. Vailds

✻

Viedais cilvēks steidzas savam laikam pa priekšu, gudrais seko tam visās lietās, vīlīgais to īsteni izmanto, bet muļķis cīkstās tam pretī.

Niče

BALTIJAS JAUTĀJUMS TELEVĪZIJĀ

Paramount Studio Losandželosā sarīkoja televīzijas raidījumu, kas bija veltīts Baltijas valstīm. Savas domas izteica latviešu, lietuviešu un igauņu redzamākie darbinieki. Diskusiju vadīja R. Kleinšmits, starptautisko tiesību prof. Dienvidkalifornijas universitātē.

„Sātana paraksts" izstādē

Pilnīgi vienreizīga izstāde notiks Parīzē, kur daudzi no izstādītiem priekšmetiem pievilks visas pasaules spekulantus. Tomēr neviena no izstādītām mantām netiks pārdota, jo viss, kas tiks izstādīts, būs tīrs viltojums. Izstādes rīkotājas ir Parīzes policija, kuŗa savākusi neaizstājamu kollekciju no visu laiku blēžu un krāpnieku viltotajiem priekšmetiem. Izstādē bez viltotas naudas un banknotēm būs redzamas viltotas gleznas, statujas, autografi utt.

No gleznām vislielākā ievērība pienākas Hansa von Meegrena ražojumiem, kas pārdoti kā slavenā tautas brāļa holandieša Jan Vermeera darbi. Uz šiem darbiem „uzķēries" arī feldmaršals Gērings Hitlera varas laikā.

Starp autografiem būs redzami tādi slaveni paraksti kā Sātana, Kleopatras, Magdalēnas, Lācara (pēc uzcelšanās), Platona, Sokrata utt. Daudziem no tiem ir kopējs autors — otrās ķeizaristes nepārspējamais viltotājs Vrain-Lukas. Sātana „parakstu" var redzēt uz līguma, kuŗu viņš noslēdzis ar angļu tautības krāpnieku Grandjē, kuŗu 1600-tos gados sadedzināja uz sārta kā burvi. Daudzo dokumentu starpā būs redzams arī viltojums karalienes Marijas Antuanetes dārglietu lietā, kas bija par iemeslu tautas sašutumam pret viņu.

VECĀKĀ LATVIEŠU SKOLA...

Augšējā uzņēmumā Hamiltonas skolēnu grupa, kas piedalījās M. Timmas pasaku lugas Zelta atslēdziņa uzvedumā. No kreisās: Mudīte Riša, Ingrīda Baumane, Rasma Ķiķauka, Aldis Zandbergs, Inese Švāna, Ligita Luidmane, Ainārs Smiltnieks, Māra Bražus, Maruta Voitkus, Modris Zandbergs un Ansis Purvietis.

Apakšā: HLB pr-dis O. Zvirgzdu grauds pateicas un pasniedz ziedus skolas pārzinei Elzai Gulbim par skolas sekmīgo vadību septiņos skolas pastāvēšanas gados. J. Ligera uzņēmumi.

(Pārnesums no 2. lpp.)

Par darbu, kas veikts septiņos gados īsos vārdos pastāstīja skolas pārzine E. Gulbis, Atvadoties no absolventiem, viņa teica: „Ar daudziem no jums mēs esam pavadījuši kopā ilgu laiku. Šajā laikā ir bijis daudz grūtību, bet nav trūkuši arī skaisti mirkļi. Taču visvairāk mūs iepriecina labās sekmes, kuŗu novērtējumi ir ierakstīti jūsu liecībās. Jūs esat ieguvuši labas zināšanas par mūsu dzimteni un pierādījuši, ka latviešu valoda vēl ir stipra un skaidra. Audziet un veidojieties ik dienas jo labāki un krietnāki savā raksturā, domās un darbos, lai tanī dienā, kad būsit vajadzīgi savai dzimtenei, jūs spētu dot to, ko no jums gaida. Skolas vārdā sirsnīgi pateicos viesiem un visiem, kas mūsu skolu atbalstījuši un ir šodien kopā ar mums."

ZELTA ATSLĒDZIŅAS PIRMUZVEDUMS

Sekoja skolēnu priekšnesumi, kuŗos jāizceļ vecāko klašu audzēkņu uzvestā — M. Timmas pasaku luga Zelta atslēdziņa. Pēc pirmās ainas, kad vēl drusku kautrējās, jaunie „aktieŗi" parādīja tīri atzīstamu spēli. Ludziņas iestudēšanu un tehnisko slīpējumu, izdabūjot no tēlotājiem spēju maksimu, bija veicis Hamiltonas drāmatiskās kopas aktieris Ziedonis Upīte, M. Martinovai un skolas pārzinei piepalīdzot Gaumīgās dekorācijas bija gatavojis T. Ķiķauka, radot skatītājiem iespaidu, ka lugas darbība tiešām notiek kādā senlatviešu pilī. Apgaismotājs bija E. Brīvkalns. Bargo, bet taisnīgo ķēniņu tēloja Modris Zandbergs, bet viņa meitu Ziedīti — Māra Bražus. Lugā darbojās 11 tēlotāju. Pēc izrādes skolēnu koris skolotāja P. Zariņa vadībā nodziedāja divas dziesmas, kuŗām sekoja vecāko klašu tautas deju uzvedums skolotājas N. Pulciņas iestudējumā. Beigu daļā bērni papriecājās tautas dejās un stiprinājās pie skaisti klātajiem galdiem. Sarīkojuma laikā notika arī mantu loterija, kuŗas atlikumu izlietos skolas vajadzībām. J. Ligers

ČIKĀGAS LATVIEŠU SKOLAS NOBEIDZ MĀCĪBAS GADU

Noslēdzot mācību gadu, Čikāgas latviešu skola 18. jūnijā Hull House telpās rīkoja aktu ar sekojošu teātŗa izrādi. Māc. G. Straumaņa svētrunai sekoja skolas pr-ka H. Kreicera uzruna. Tauskolas absolventi, skaitā 14, saņēma katrs Aleksa Rubuļa dāvinātu grāmatu. No Organizāciju apvienības sveicienus nesa pr-ks A. Būmanis, no Čikāgas latviešu jaunatnes pulciņa — V. Muižnieks. Latviešu radiofons bija izsludinājis sacensību balvas, tās uzvarētājiem izsniedza K. Dzirkalis. Māra Vilciņa saņēma $10, Baiba Sudraba — grāmatu, Biruta Kreicera — Sudraba vapenīti. Bez tam vēl trīs skolēni saņēma atzinības balvas. Akts noslēdzās ar Latvijas himnu.

Sekoja Maijas un Paijas izrāde, un par to pienākas vislielākā pateicība skolotājām Irmai Vīksniņai un Hermīnei Eglājai, kuŗu režijā šī luga tikusi iestudēta. Vecākiem un skolas draugiem bija ko priecāties, bet vislielākais prieks jau bija bērniem. Čikāgas latviešu skola ar šo izrādi var lepoties, un pateicība pienākas arī skolas vadītājam H. Kreiceram. Mēs izrādē redzējām visas 7 ainās, dažas gan ar saīsinājumiem, un, jāatzīstas, tik daudz nebijām sagaidījuši ne no inscenētājām, ne no lomu tēlotājiem.

Maiju ļoti labi tēloja Maija Dumpe, Paiju — Elga Veitmane, Vari — Jānis Aistars, Plasku — Vija Briede, Laimu — Māra Vilciņa. Īsti vietā bija arī visi pārējie aktieŗi.

No Milvokiem bija atvestas Andreja Eglīša dekorācijas. Mūzikālo daļu bija iestudējuši Ernests Kupcis un Laimonis Kreņģelis. Apmeklētāju bija pilna zāle. S.

Akts draudzes svētdienas skolā

19. jūnijā mācību gadu ar svinīgu aktu un skolēnu priekšnesumiem noslēdza Čikāgas latviešu ev. lut. draudzes svētdienas skola. Svētrunu teica draudzes māc. A. Rautenšilds, uzrunu — skolas pr-ks māc. J. Strautnieks.

Deklamēja Jānis Reinerts, Vija Rētere, Daina Pētersone, Valdis Mežainis, Ināra Mežaine; J. Brāmsa šūpļa dziesmu dziedāja Ināra Skudre, Dūdara Valsi klavieŗu atskaņojumā sniedza Ieva Biķerniece, tautas dziesmas dziedāja Inese Svānfelde, teicējs bija Juris Treigūts.

Apmeklētāju bija tuvu pie 200, un bērnu priekšnesumi visus iepriecināja. K.

Uzstājas jaunie mūziķi un dejotāji

19. jūnijā Austinas Masoņu sarīkojumu zālē bija rīkots Valērijas Riekstiņas baleta studijas un Va'ža Treimaņa klav. stud. andz. vakars. Riekstiņa bija savā laikā Liepājas operas primabalerīna, viņa šogad varēs svinēt 25 gadu darba jubileju. Pašlaik viņas studijā Čikāgā ir ap 30 audzēkņu, lielākā daļa latviešu meiteiņu, un liela nozīme ir tam, ka tur reizē var mācīties horeogrāfiju un mūziku.

Vakaru atklāja baletstunda Valērijas Riekstiņas vadībā, kur piedalījās ap 20 meiteņu, sekoja V. Treimaņa klavierstudijas audzēkņu priekšnesumi, piedaloties 7 izpildītājiem.

Baletstudijas audzēkņi, tērpušies ļoti skaistos kostīmos, kas pagatavoti pēc pašas studijas vadītājas metiem, rādīja arī skaistu choreogrāfiju, pavisam 14 priekšnesumus.

Publikas bija pilna zāle. Sarīkojumu var uzskatīt par ļoti labi izdevušos. Valērijas Riekstiņas un Valža Treimaņa studijas mācības atsāks rudenī. A. K.

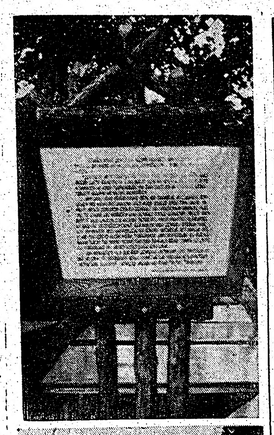

Latvijas universitātes Vienību savienības tradicionālajos darba svētkos 29. maijā savienības locekļi izdaļoja Toronto 1. ev.-lut. latviešu draudzes lauku īpašumu Sidrabeni. Attēlā redzamas ierīkotās kāpnes uz bērnu nometni un vārti; aiz tiem gaumīgā vitrīnā ievietots Senlatvijas pils Sidrabenes vēsturiskais apraksts (augšējā attēlā). J. Kreiļa uzņ.

Niagaras latviešu sestdienas skolas skolotāji un audzēkņi mācības gadu beidzot. Vidējā rindā no kreisās sēž: skolotāji E. Liepiņa, H. Menska, E. Šteinbacha, V. Ligere (vecāku padomes pr-sēde), skolas pārz. R. Grigors, A. Celma, M. Elzāne un Skalde.

LATVIEŠU PANĀKUMI KANADAS KERAMIKAS IZSTĀDĒ

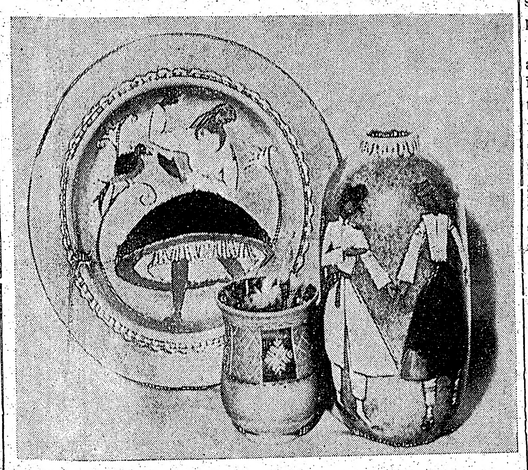

Toronto Royal mūzeja telpās šinīs dienās notiek Kanadas keramikas skate, kuŗā no piesūtītiem 600 eksponātiem par mākslinieciski vērtīgiem atzīti tikai 184. To starpā ir arī mūsu talantīgās keramiķes Lilijas Treimanes 4 darbi, no kuriem sevišķu apmeklētāju ievērību izpelnījās šķīvis ar tautu meitu un vāzes. Attēlā redzami minētie darbi. J. Kreiļa uzņ.

MĒS ESAM SAPRASTI

MINESOTAS GUBERNĀTORS PROKLAMĒ 14. JŪNIJU PAR PIEMIŅAS DIENU AIZVESTAJIEM BALTIEŠIEM

Televīzijas raidījumā dvīņu pilsētās veltīta pusstunda baltiešu traģēdijai

14. jūnijā aizvesto piemiņas atcere izvērtās par lielu notikumu dvīņu pilsētās. Pirmoreiz sadarbojoties visām organizācijām izdevās baltiešu traģēdiju iespaidīgiem līdzekļiem darīt zināmu plašākai amerikāņu sabiedrībai, tālu pārsniedzot Minesotas valsts robežas. Vienai no lielākām un modernākām dvīņu pilsētas televīzijas stacijām bija izdevies sarunāt slaveno un populāro TV komentātoru Mardžeriju Krediju veltīt pusstundu baltiešu traģēdijai, lai sniegtu plašāku informāciju amerikāņu sabiedrībai par komūnistu briesmu darbiem. Viņa agrāk bijusi lielā laikrak. Minneapolis Star and Tribune redaktrise, bet kopš 1950. gada vada savu televīzijas pusstundu, kuŗu noskatās miljoniem cilvēku. Sevišķi jāatzīmē, ka šajā pusstundas intervijā netika noraidīti pa starpu nekādi reklāmu ziņojumi.

Kā pirmo viņa intervēja Latviešu apv. Min. pr-ku E. Dunduru, kuŗš īsumā norādīja uz baltiešu tautu traģēdiju, uzsverot, ka vienā naktī no Baltijas valstīm aizvests 56.000 cilvēku. Tālāk K. Kalniņš (no Vašingtonas D.C.) norādīja, ka sākot ar Staļinu Padomju varas vīri atsaucas uz Ļeņinu kā autoritātīvu domu paudēju par sadzīvošanas iespējamību komūnistiskās un kapitālistiskās pasaules starpā. Kalniņš liecināja, ka, izstudējis Ļeņina 35 sējumu kopotos rakstus, viņš nav atradis apstiprinājumu šādam apgalvojumam, bet gan pretējo: ideoloģisku programmu un praktiskas vadlīnijas brīvās pasaules iznīcināšanai un paklausānai komūnismam.

Lutherāņu Welfare darbiniece Janina Vitāne stāstīja par savu pieredzi Baigajā naktī, kad aizveda viņas tēvu. Pēc tam igauņu dziedātāja Marta Pank nodziedāja dažas igauņu tautas dziesmas, beigās nodomāja vissmagāko apsūdzību komūnismam. Viņas ģimenē aizvests vīrs, kas bijis armijas virsnieks, tēvs un divi brāļi. Viņai pašai izdevies izbēgt, kaut komūnisti viņu sašāvuši, un viņa iespaidīgi parādīja savas dzīlās šāvienu rētas.

Beidzot interviju, M. Kredija izteica pārliecību, ka šādi fakti, ko stāsta cilvēki, kas visu paši piedzīvojuši, amerikāņu tautai atvērs acis un atņems ilūzijas par „koeksistences" iespējamību ar komūnistiem.

Baltiešu traģēdiju un rīkoto piemiņas dienu plaši aprakstīja vietējie laikraksti.

DELEGĀCIJA PIE MINEAPOLES PILSĒTAS VECĀKĀ

9. jūnijā baltiešu delegāciju pieņēma Mineapoles pilsētas vecākais Eriks Hojers, apliecinot visas Mineapoles iedzīvotāju līdzjūtību un izteica cerību, ka Baltijas valstis atkal kļūs brīvas. Delegācijas vadītājs E. Dundurs pasniedza pilsētas vecākam prof. Spekkes History of Latvia..

200 APMEKLĒTĀJU SVINIGAJĀ AKTĀ

11. jūnijā svinīgais piemiņas akts bija pulcinājis ap 200 apmeklētāju. Tas sākās ar ASV un triju Baltijas valstu karogu ienešanu. Pēc mācītāja P. Langina īsiem lūgšanas vārdiem uzrunu sacīja rīcības komitejas pr-dis E. Dundurs, kā arī iepazīstināja ar šī vakara runātājiem, žurnālistu un TV komentātoru Georgu Grimu un mūsu bij. ārlietu min. darbinieku K. Kalniņu, pēc kam nolasīja pils. vecākā rakstu un sūtņa prof. A. Spekkes telegrammu.

J. G. Grims, kuŗš tikko atgriezies no brauciena pa Austrumberlīni, ļoti dzīvā valodā ar spilgtiem piemēriem norādīja uz komūnisma un demokratijas pamatprincipiem un metodēm. Viņš norādīja, ka ar nepārtrauktu, pareizu informāciju par komūnisma briesmām jāiepazīstina amerikāņu plašākā sabiedrība.

Otrs runātājs bija K. Kalniņš, kuŗš pieskārās Baltijas tautu traģēdijai un pārējo Austrumeiropas tautu liktenim, norādot, ka Baltijas valstis bija tikai pirmie upuri. Jājautā, kam būs nākošā kārta?

Pēc abām runām sekoja koncerts, kuŗā dziedāja DV vīru dubultkvartets Latvis G. Šmita vadībā, draudzes koris dirigentes E. Pones vadībā, bet čello solo atskaņoja igauņu mākslinieks Johannes Tall.

MINESOTAS GUBERNĀTORS PROKLAMĒ PIEMIŅAS DIENU

Skaists šīs piemiņas dienas nobeigums bija baltiešu tautu delegācijas pieņemšana pie Minesotas gubernātora Orvila L. Frīmena 13. jūnija pēcpusdienā. Delegācijas vadītājs bija atkal E. Dundurs, tajā ietilpa igauņu pārstāvis Dr. Heino Aleri, prof. J. D. Akermans, V. Jaunliniņa, K. Kalniņš, māc. P. Langins, H. Curiškis.

Pēc īsas iepazīšanās ar delegācijas locekļiem, gubernātors parakstīja svinīgu proklamāciju — „Piemiņas dienu visiem uz Krievijas darba nometnēm aizvestiem baltiešiem," šo dienu uzskatot par 14. jūniju. Pēc lielā valsts zīmoga uzlikšanas gubernātors O. Frīmens šo proklamāciju nodeva delegācijas vadītājam. Kā atceri gubernātoram delegācija pasniedza prof. A. Spekkes History of Latvia. Tālākajās sarunās gubernātors norādīja, ka pie viņa biroja nodibināsies Eiropas bēgļu izvietošanas komiteja, kuŗā solīja aicināt arī baltiešu pārstāvjus. 12. jūnijā notika svinīgs dievkalpojums latviešu baznīcā. H. Kiperts

VĀCIEŠI RAŽO TITĀNU

Pēc ilgu gadu mēģinājumiem slavenā vācu Krupp'a firma Esenē, kā pirmā Eiropā sākusi ražot titānu. Līdz šim šo jauno metallu, kas ir viegls un nepieciešams ātru lidmašīnu būvei, ražoja vienīgi amerikāņi.

Teicami izdevušies bērnu svētki Bostonā

Latviešu skola Bostonā svētdien, 19. jūnijā, Skolu sporta stadionā, Franklīna parkā rīkoja trešos gadskārtējos bērnu svētkus. Bērnu svētki sākās ar 100 bērnu kopēju gājienu no Latviešu nama uz Franklīna parku. Bērnu lielākā daļa bija tērpušies tautiskos tērpos un nesa Latvijas un ASV nacionālos karodziņus.

Svētkus ar uzrunu atklāja Amerikas Latviešu tautiskās savienības priekšsēdis A. Cīrulis. Bērnu koris skolas pārziņa A. Ezeriņa vadībā dziedāja latviešu tautas dziesmas, kam sekoja skolēnu ķermeņu vingrojumi un tautas dejas deju skolotājas Lidijas Graudiņas vadībā un J. Ansberga mūzikālā pavadījumā. Bērnu priekšnesumi izpelnījās sirsnīgus aplausus.

Darbojās Latvijas stends un sacensības Latvijas vēsturē un ģeografijā skolotāja A. Liepkalna vadībā, Tautas dziesmu stends un sacensības tautas dziesmu zināšanā, ko vadīja skolotājas A. Puriņa un B. Krastiņa, Zīmēšanas stends un sacensības zīmēšanā jaunā mākslinieka E. Straumēna vadībā, Laimes aka ar 2 makšķerēm skolotājas L. Feldmanes vadībā, Mērķī šaušana O. Puriņa vadībā, Aklais kalējs A. Ķirkuma vadībā, Aklā drēbniece S. Bernhardes vadībā un Sporta un jautrās sacensības skautu vadītāja A. Zemgala un gaidu vadītājas G. Kalnājas vadībā. Skolas pārziņa sakārtojumā bija redzama arī skolas mācības līdzekļu un skolēnu darbu skate. Svētkus uzņēma filmā. V. L.

Angāri un celu sistēma zem ledus

Dānijas valdība atļāvusi amerikāņiem zem Grenlandes ledus izbūvēt noliktavas militārām vajadzībām un lidmašīnu angariem. Noliktavas, angari un vesela ceļu sistēma zem ledus atradīsies apmēram 45 metru dziļumā.

Indra Gubiņa

NEATRASTAIS PAPARDES ZIEDS

STĀSTS

II

„Bet nerunā tagad par Grunduli, samaitāsi vēl dūšu!„ Viņa noteica, noraudama ceļmalas ziedus, un iemeta tos Jēkabam sejā.

„Mēs iesim uz Priedniekiem." Varis klusi sacīja.

„To jau es zināju bez teikšanas, kur gan citur tu tā steigtos. Tev laikam šonak paparde ziedēs." Velta škelmīgi paskatījās puisī.

„Paklau, Vari, tu vairs neesi tik jauns, tu taču zini, kā paparde zied. „Vai tad ar tiem ziediem ļoti apdedzinās?"

Varis uzmeta meitenei īsu skatu: —„Kā nu kuŗš! Ar tevi kopā —nezinu, laikam gan apdedzinātos vai katrs. Sevišķi pēc tam, kad māte to dabūs zināt."

Smiedamies viņi iegriezās Priednieku pagalmā, kur no istabas plūda pretim čalas un līgo dziesmas.

„Nu, uzdziedāsim mēs arī! Kaut mēs esam vai tikai trīs, — bet jāņu bērni tomēr esam," Velta iesaucās, un, negaidīdama atbildes, sāka līgot. Kā dundurs viņai blakus rūca Varis, bet Jēkaba balss aizlīgoja kopā ar meitenes skanīgo līgo pāri pļavām un mežiem, pāri upei un mazajai birzītei.

Velta pārsteigta skatījās Jēkabā. To viņa līdz šim nezināja, ka Jēkabs tā prata dziedāt.

Viņi skatījās viens otrā un līgoja, nemaz neredzēdami, ka no istabas viens pēc otra iznāca mājinieki un viesi, stāvēja un klausījās Jēkaba un Veltas līgošanā. Tā nebija parastā dziedāšana, kādu šovakar dzirdēja visās malās, nē — dziesmai līdzi skanēja tāds dīvains prieks un ilgas. Jēkaba balss it kā pieklāvās dzidrajām skaņām, kas brīvi plūda pār Veltas lūpām, pieklāvās gan zemākos, gan augstākos toņos.

Maigi, mazliet klusināti Velta dziedāja:

„Visas puķes noziedēja, līgo, līgo,

Papardīte vien neziedi, līgo!

„Tā zidēja Jāņu nakti, līgo, līgo", Jēkabs atsaucās,

„Zeltītiemi ziediņiemi, līgo!", un satvēra meitenes roku. Viņas pirksti iekļāvās sastrādātajā delnā un palika. tie neizrāvās kā parasti. Jēkabs aiz prieka iegavilējās: Līgo, līgo! Tad viņi apklusa un pārsteigti skatījās laudīs, kas stāvēja durvju priekšā un klausījās.

„Tavu jauku līgošanu! Bija jānāk skatīties, kas vairs mūsu laikos tik skaisti prot." Runāja saimniece vedinādama ciemiņus iekšā. „Veltu jau sen daudzināja par labu dziedātāju, bet par Jēkabu nekas nebija dzirdēts. Uu cik labi jums saskanēja," saimniece vēl priecīgi piemēta, sēdinādama viesus pie bagātīgi klātā galda.

Velta pa laikam necieta ilgu sēdēšanu, viņai gribējās kustēties, darboties — ja ne vairāk, vismaz smieties.

Paēduši un padzēruši, jāņu bērni sāka rosīties. Viena daļa gribēja dejot, viena — iet uz kaimiņu mājām, kur dedzināšot jāņuguni, bet viena daļa — vecākie vīri — palika vēl pie pilnajiem alus kausiem, uzsākdami pa reizei kādu līgo dziesmu, bet nekad līdz beigām netikdami.

— Līgo, līgo! — skanēja visās malās. Velta ar Jēkabu izgāja pagalmā. — Līgo, līgo! — pāršalca tālas skaņas pāri viņiem, un Velta klusi atsaucās. Pamalē spīdēja ugunskuri, debesīs bālas zvaigznes. Meitenes sirds tā savādi atkal iedrebējās. Varbūt tādiem -- tādiem ugunīgiem ziediem plaukst paparde! Viņa lēni sāka iet. Tepat blakus dārzam smaržoja nesen noziedējušie rudzi. Meitene pieskrēja, norāva pāris vārpas un sniedza Jēkabam.

„Nem, būs kāda jāņu zāle! Piespraud vismaz."

Šai mirklī Jēkabs satvēra viņas roku, satvēra un nezināja, ko iesākt. Brīdi viņi skatījās viens otrā, tad Jēkabs aši noskūpstīja Veltas pirkstus un rudzu vārpas tajos.

„Ko nu tā!" viņa atrāvās.

Klusēdami viņi soļoja gar lauka malu uz birzītes pusi, kur plavas līcī blāzmoja ugunskurs.

Velta ar roku glāstīja mitrās, zaļās vārpas. Silta un valga vasaras nakts gulēja visapkārt, pilna dīvaina skaistuma un neziņas.

„Velta," Jēkabs ierunājās, „Priedniku mežmalā aug papardes."

„Tu gribi ziedu meklēt?"

„Man šķiet, ka jau atradu," Jēkabs atkal satvēra viņas pirkstus, bet tie vairs neiekļāvās, tie izrāvās un sāka plucināt norautu vārpu.

Jēkabs dungoja līgo dziesmu, mēģinādams uzminēt Veltas domas. Vienu mirkli viņa bija piekļāvīga kā ziedlapiņa, otru — asa kā dadzelis. Nekad Jēkabs īsti nezināja, vai viņa runāja nopietni, vai smējās — bet tāda viņa bija, šī Velta, kas patika visiem — pat Grundulim, kas kādreiz sacījis — meitas neesot tā vērts, lai uz viņām skatītos. Ha, nu šis sūta Veltai medu! Jēkabā nez no kurienes pēkšņi sakāpa dusmas tieši uz Grunduli — vai viņam bija vairāk tiesības uz Veltu, vai viņš bija labāks? Bet lūk, Veltas mātei Grundulis patīk — viņš ir lielu māju saimnieks.

„Tur kāds nāk!" Velta pēkšņi apstājās.

„Lai nāk, kas par to!"

„Tas taču tēvs!" Meitene sāka pilnā balsī smieties, „Ak tu arī izbēgi, vai, vai, vai, ko nu māte teiks!"

Tēvs pienāca klāt un neveikli smaidīja. „Nācu paskatīties, kā kaimiņi līgo. Mūsmājās jau viss kluss."

„Ak tikai paskatīties? Bet mēs paši līgojām!" Velta sauca, „un zini, ko tagad mēs darīsim — meklēsim papardes ziedu!"

„Nu, tikai tā, ka —" tēvs ātri paskatījās Jēkabā, tad pasmējās un aizgāja uz Priedniekiem.

„Laikam jums abiem nav viegli, ka tik stingra māte." Jēkabs ieteicās, kad tēvs pazuda aiz rudzu lauka.

„Kas par sliktumu? Domā, es būšu citāda? Ja man būs vīrs, es arī viņu nelaidīšu pa naktīm apkārt skraidīt," meitene atcirta un sāka ātrāk solot.

Pie ugunskura bija krietns pulciņš jauniešu, tie dziedāja, dejoja, lēca pāri ugunskuram — un pamazām izklīda. Viegla krēsla jau kliedēja nakts tumsu, kad pie dziestošas uguns vairs sēdēja tikai Velta, Jēkabs un kāds pavecs pāris.

„Vecais vīrs piegrūda sievai: „laikam būs mums arī jāiet, jaunie jau grib par sevi." Un viņi aizgāja.

Velta skatījās sārtajās ogļēs. Viegls gurdenums apņēma augumu, kaut kur virs galvas sāka čivināt putni. Viņa paskatījās uz Jēkabu, kas ar zaru bakstīja ugunskuru. Viņi nerunāja nekā.

Nē, Velta nebija radusi tā klusi sēdēt un pārdomāt. Viņa strauji piecēlās.

„Būs jāiet mājās, aust jau rīts."

Jēkabs it kā atmodās. „Vēl tak ne, paliec, Velta."

„Ko tad mēs darīsim — pie izdzisušās uguns? Kasīsim pelnus?"

Jēkabs saguma sevī, nometa zaru un arī piecēlās.

„Nu tad iesim, ja tu gribi."

Klusēdami viņi gāja pa rasaino zāli mājup.

„Velta!" Jēkabs aplika roku ap viņas pleciem, „Velta, vai tu par to Grunduli nopietni runāji? Vai tā ir, ka viņš tev nemaz nepatīk?"

„Nesāc nu! Nav jau mana vaina, ka viņu daudzina par manu brūtganu. Bet to es skaidri zinu — pie viņa jau neiešu, labāk palikšu vecmeitās." Velta uzmeta lūpu, bet galva noliecās uz Jēkaba pusi.

„Man nebija miera, man aizvien bija jādomā, ja nu tā ir — ja nu notiek, kā tava māte grib — — —"

Velta iesmējās.

„Ak tāpēc viņš pat nevarēja man muti nobučot, bet tikai roku," viņa pie sevis domāja un pārsteigta ieraudzīja, ka atrodas jau pie sava dārza.

Vai tiešām Jāņu nakts bija pagājusi — bez ugunīgā zieda, bez tā gaidītā brīnuma?

Dārza malā Jēkabs apstājās.

„Tā, nu tu esi mājās," viņš sacīja, vēl arvien turēdams roku ap meitenes pleciem.

„Jā, Velta paskatījās visapkārt. Pēkšņi viņa strauji izrāvās un aizskrēja, aiznesdama sev līdz vieglu smeldzi — jo paparde viņai tomēr tā īsti šonakt vēl nebija ziedējusi.

MELCHERS DISTILLERIES LIMITED

TE IR VIETA

JŪSU IDEJĀM KANADĀ

Starp Kanadas daudzajām vērtīgajām brīvībām ir brīvība ideju apmaiņā... politiskās idejas, sociālā un ekonomiskā dzīve — visur, kur kādam ir kāda interese. Jums ir iespējams izteikt domas laikrakstos un žurnālos, radio un televīzijā, sanāksmēs un konferencēs, mājās, baznīcās, kā arī uz ielas. Jaunas idejas, jauna pieredze, vienalga, vai izpriecām vai arī peļņas nolūkos — šai augošajai nācijai ir visas iespējas. Tādēļ jūsu idejām ir vieta šeit Kanadā.

MELCHERA DZĒRIENRAŽOTĀJU SABIEDRIBA

MELCHERS DISTILLERIES LIMITED

LĪGODAMA UPE NESA

PĒTERA AIGARA ROMĀNS
227 LAPPUSĒS

Pēteris Aigars pieder pie nedaudzajiem latviešu rakstniekiem un dzejniekiem, kas pamatīgi sekojuši pasaules politikas attīstībai, par šo tēmu viņš daudz rakstījis presē, lasījis referātus un teicis prātīgu, vārdu starptautisku kongresu dalībniekiem. Jaunajā grāmatā Līgodama upe nesa Aigars par politiku nav tik daudz rakstījis kā romānā Lietuvēna dzīres. Pats bijis neitrāls, objektīvs. Tas viss darījis romānu saistošu, domas neuzbāzīgas. Ar sevišķu sajēgu parādīts komūnistu torgpreds un nacionālistu barons (te jāmin 83.-87. un 145.-147. lapp.), kur minētie tautu tirgoņi „ar Kaina zīmi pierē" centās nopirkt arī latviešu tautu, gan ar naudu, viltību vai draudiem.

Romānā runāts arī par mīlestību, kas vietvietām ir ar vieglām, Aigara darbos raksturīgām kaislībām. Pēterim Aigaram ir tendence par saviem varoņiem izraudzīt mākslinieku, Šoreiz uzmanības centrā ir baletdejotāja Dagnija Krāsmata. Līdzīgi, kā tas notiek amerikāņu romānos un filmās, skaistajai māksliniecei cenšas tuvoties „spītīgie auni", kā lieltirgotājs Gaiķis, kas nelietīgi valkā vārdu mecenāts, vācu barons Knorre, Maskavas diplomāts Maksims Maksimovičs u.c., bet viņu iegūst vienkāršs students, „aiz pārpratuma dzertuvē iemaldījies svētceļnieks" Ilmārs Gudrups, lai gan, kā to domā Liepas kundze, Ilmārs ar Moniku ir „paša likteņa viens otram nolemti."

Ja seko amerikāņu literātu moderniem uzskatiem, tad psiholoģiskā momenta analize nemaz neietelp recenzenta uzdevumos. Tomēr gribas pateikt, ka Aigara tipi ir dzīvi un pareizi izprasti, bez pretrunām. Daudzi no viņiem runā tik dabiski (Dr. Sibillas Peškēnas pārmetumi docentam, dzirnavnieks Pēteris Uriekste u. c.), ka grāmatu lasot ausīs skan Pētera Aigara balss.

47. lappusē Pēteris Aigars min, ka katrā cilvēkā mājo zvērs, tikai cits cenšas šo zvēru pieradināt, cits tam ļauj vaļu resp. katra cilvēka dvēselē ir divi polāri pretēji momenti, kas viens otru nepārtraukti apkaro: labais un ļaunais, dievišķīgais un velnišķīgais. Atkarībā no tā, kurš uzvar — pozitīvais vai negatīvais, tā varā noklūst arī cilvēks.

Pāris vietās pielaista ir maza neuzmanības kļūda. Piem., par Sibillu Pekšēnu teikts, ka viņa beigusi divas fakultātes (20. lpp.), bet citur (45. lpp.) tā paskaidro, ka nobeigusi trīs fakultātes. Tāpat pēc atmiņas citēts arī Nīcše.

Katrā ziņā šī ir Pētera Aigara labākā grāmata. Un laba grāmata!

Aleksis Rubulis.

DZIESMU SVĒTKUS ŅUJORKĀ GAIDA VISAS KOLONIJAS

Dziesmu svētku komitejas pilnsapulce sanāca 14. jūnijā Baltijas brīvības namā, lai izvēlētu jauno rīcības komiteju. No 45 latviešu organizāciju pārstāvjiem bija ieradušies 15. Sakarā ar to, ka sapulce iekrita 14. jūnijā, prāvests J. Ķullītis to ievadīja ar īsu aizlūgumu par aizvestajiem.

Kā zināms, agrākā rīcības komiteja ar H. Rudzīti priekšgalā atkāpās, jo atzina par neiespējamu sarīkot dziesmu svētkus 1956. g. Dziesmu svētku komiteja tagad izraudzīja pagaidu komiteju (J. Ķullītis, P. Starcs un inž. N. Plato) ar uzdevumu izraudzīt kandidātus jaunajai rīcības komitejai un žūrijas komisijai, kā arī veikt citus neatliekamus priekšdarbus.

Prāv. Ķullītis ziņoja: pagaidu komiteja pieņēmusi lēmumu, ka dziesmu svētki rīkojami 1957. g. Prāvestam bijusi izdevība tikties ar koŗu diriģentiem un dziedātājiem Čikāgā, Kalamazū, Milvokos un citur. No sava ceļojuma prāvests guvis iespaidu, ka visas latviešu kolonijas gaida un gatavojas braukt uz dziesmu svētkiem Ņujorkā, bet parāda Ņujorkā dziesmu svētku organizēšana kaut kur aizķērusies un netiek uz priekšu. Aizķeršanās iemesli gan nav sevišķi svarīgi, un tos ar labu gribu varētu viegli novērst.

Pagaidu komiteja ir vienojusies ar prof. Ābeli, kas ir ar mieru uzņemties žūrijas komisijas vadību, un komponists J. Poruks piekritis viņa ievēlēšanai par žūrijas komisijas locekli. Pārējo žūrijas komisijas locekļu izraudzīšana atstājama jaunajai rīcības komitejai. Pārrunāja jautājumu, ka žūrijas komisijā būtu aicināmi arī lietuviešu un igauņu mūziķi, bet jautājuma galīgu izlemšanu atstāja jaunajai komitejai. par steidzamākajiem darbiem rīkošanā atzina: 1) noteikumu izstrādāšanu žūrijaŗ komisijai, 2) programmas izstrādāšanu un 3) nošu iespiešanu. Vajadzīgie līdzekļi jau ir: $500.-, kurus nodevuši dziesmu svētku rīkotāji Čikāgā, un $500.-, kurus atvēlējusi Ņujorkas latviešu organizāciju padome.

Videvuds Kļava

DZIESMA

Ir ūdenim labi tecēt
Un vējam spārnotam skriet;
Bet straumē bija akmens
Un vējā koks.

Kas domāja akmens domu
Un juta kā koks,
Tas palika nemainījies
Kā dzīvībā ieklīdis spoks.

Laiks šūpodams nesa sapņus,
Bij viļņi bēdas un prieks;
Kas bija no aizlaikiem,
Tas palika lieks.

Kas bija to lieli par zīmi?
Ko liecina zīme šī? —
Šalc šķeloties vēji un ūdens,
Bet klusē akmens un koks.

PASAULE VIŅU BIJA AIZMIRSUSI

Nesen Austrijā, iedzeŗot desmitkārtīgu miega zāļu devu, noindējusies viena no vācu pirmskaŗa perioda ievērojamākām aktrisēm un filmu zvaigznēm — Sibilla Šmite. Viņas filmas daudz tika izrādītas arī Rīgā, no tām kā ievērojamākās var minēt Zūdermaņa Kaķa laipu un F.P.1 neatbild. Savu mākslinieces karjēru S. Šmite sāka pie Makša Reinharda Berlīnē, bet jau 1932. g. ar filmu Vampīrs viņa iekaroja sev ievērojamu vietu uz ekrāna. Hitlera laikā propagandas ministrs Gebelss aizliedza viņai uzstāties, tādēļ viņa pārcēlēs uz Austriju, kur neveiksmīgi beidzās visi viņas atgriešanās mēģinājumi rampas gaismā — pasaule viņu bija aizmirsusi...

M. TŪTERES AUDZĒKŅI RĀDA SAVUS SASNIEGUMUS

Brīvmāksl. M. Tūteres klavieru studijas 3. svētdien, 19. jūnijā, Sv. Trīsvienības baznīcas zālē 40 audzēkņu — meitenes un zēni — rādīja savus darba rezultātus.

Ļoti plašo programmu ievadīja paši mazākie — 5 gadi vecais Uldis ar māsu Baibu, četrroci spēlējot V. Dārziņa tautas dziesmu. Uztraukums vienam otram debitantam sagādāja pa aizmāršības kļūmei, bet jāatzīst, ka audzēkņi ir labas skolotājas rokās un aizvadītais darba gads ir bijis panākumiem bagāts. Viens otrs no audzēkņiem ir paspējis pārvarēt vairāk nekā vienu gatavības pakāpi.

Nadežda Bedska (4. gat. pakāpe) atzīstami labi nospēlēja 2 Burgmillera etīdes. Ļoti augusi 9 gadus vecā Ārija Jākobsone, kas ne tikai labi spēlēja Kūhlaua Sonātini, bet arī droši pavadīja mazo vijolnieku Valdi Salnu Lee Valsī (V. Salna mācās vijoli pie P. Zariņa). Labas sekmes ir Ilzei Benjamiņai, viņa jauki spēlēja Bacha Preludi un Niemana Vēju deju. Samērā tālu ticis 10 g. vecais Tālis Ozoliņš (VI), kas spēlēja divas tautas dziesmas no J. Vītola grūtās Pārafrazes: Programmas pirmajā daļā vislabāko iespaidu atstāja ļoti mūzikālā Krista Soste (VI) ar Bēthovena Sonātīni un Bagatelli. Pirmo daļu noslēdza Jānis Zentiņš (VI) ar Boccarīni Menuetu un Mocarta Andanti ar variācijām.

Otro daļu ievadīja Dagnija Kārkliņa (VI) ar labi spēlētu Bēthovena Eccosaise. Īpaši jāatzīmē 10 gadu vecā Daina Groskaufmane, kas droši atskaņoja Šūberta grūto Impromptu un jau paspējuši iekļūt 7. gatavības pakāpē.

Lieliska atmiņa un laba tehnika ir 12 gadu vecajai Irēnei Briedei, kas kopā ar skolotāju spēlēja Haidna koncertu re maž. divām klavierēm.

No 8. gatavības pakāpes reprezentējās Brigita Dobele un Daina Merca ar Šopēna valšiem un Valda Timma ar Grīgu.

Programmu nobeidza 9. gatavības pakāpes audzēkne Brigita Merca ar Bacha Gavotti un Šūberta Impromptu. Audzēkņu vakara programmas piedevās katrā daļā bija trio vijolei, čellam un klavierēm. Čellu veiksmīgi spēlēja Kaspars Tūters, kas mācās tikai divus gadus pie pazīstamā Kanadas čellista M. Adoney, bet pārējos dalībniekus deva Florences Horning studija. Šī studiju sadarbība ļoti interesanta, un katrā ziņā tā ierosinoša audzēkņiem.

M. Tūtere nodomājusi turpmāk piešķirt ansambļa spēlei īpašu uzmanību, jo tā dod ne tikai pieredzi iekļauties ansamblī un pavadīt, bet pacel arī interesi.

Pārpildītā auditorija ar interesi sekoja audzēkņu parādei.

Audzēkņi pasniedza savai skolotājai daudz ziedu un K. Skalbes kopotos rakstus.

Audzēkņi un viesi vēl ilgi kavējās sekojošā tējas vakarā.

Ž. Zentiņš.

Brīvmāksl. M. Tūtere savas studijas audzēkņu vidū J. Kreiļa uzņ.

JAUNI TALANTI JĀMEKLĒ KĀ AR LĀKTURI

Intervija ar populāro Rietumvācijas grāmatu izdevēju Rovoltu

No Vācijā pavadītajiem pēckaŗa gadiem daudziem latviešiem, kuŗi interesējas par vācu un sevišķi par lielās pasaules literātūru, ar ko mums kaŗa gados nebija iespējams iepazīties, droši vien atmiņā palikušas Ro-ro-ro izdevniecības kabatas formāta grāmatas, galvenokārt romāni vācu valodā. Vienkāršās apdares, laikrakstu papīra un milzīgo metienu dēļ šīs grāmatas ir arī samērā lētas, un, piemēram, to pašu autoru tulkojumi, kas latviešu izdevumos Rietumvācijā maksā 12-15 markas, Ro-ro-ro izdevumos vācu valodā maksā ne vairāk kā 5 markas. Tādēļ arī Ro-ro-ro izdevniecības grāmatas Vācijā ir visizplatītākās.

Piebiedrojoties kādai nelielai žurnālistu grupiņai, radās necerēta izdevība sastapt ne vien Rietumvācijā, bet arī ārpus tās daudzināto, apbrīnoto, kritizēto un arī neīsto Ro-ro-ro grāmatu izdevēju Ernestu Rovoltu, kuŗš kādu laiku atpūtās sava drauga, rakstnieka Mareka-Kerama kalnu mājiņā Algojā pie Alpu ceļa.

Šis cienīgu gadu un miesas apmēru kungs ar gludi skūtu galvas virsu un un melnām raga acenēm, atlaidies terases krēslā, ir runīgs atbildēt uz daudzajiem vācu kollēgu jautājumiem. Jautājumi un atbildes vairumā visvairāk attiecas uz vācu literātūru, bet šis tas, šķiet, var interesēt arī latviešu lasītājus.

„Mans mērķis," saka Ernests Rovolts, „izdodot lētās grāmatas un tulkojumus, bija kalpot jaunatnei, tai naudas vienmēr ir maz un nav iespējams nopirkt dārgos, greznos sējumus. Vienīgi ar lētām grāmatām plašās aprindās iespējams modināt labu literātūras izpratni un iepazīstināt jaunatni ar patiesi labu ārzemju literātūru. Esmu centies izdot visu pasaules tautu rakstnieku darbus."

Jautāju, vai viņš tuvākā laikā domā izdot vācu tulkojumā arī kādu latviešu romānu. „Cik es atminos", saka izdevējs, „man līdz šim izdošanai nav piedāvāts neviens latviešu darbs. Mazo tautu valodu nezināšanas dēļ mums grūti arī pašiem tulkot baltiešu darbus."

Nākošais Rovolta mērķis bijis ar vācu literātūru iepazīstināt ārzemes, jo jau pirms 1939. gada, un, saprotams, arī kaŗa laikā, pasaule maz pazinusi vācu autoru darbus. „Un kā par brīnumu," saka populārais izdevējs, „jau pēc 1945. gada interese par mums, vāciešiem, ir vareni augusi. Laikam tur ārpusē ziņkāro, kas mēs esam par cilvēkiem, kuŗi spēja tik ilgi izturēt kaŗu, kāda ir mūsu pēckaŗa literātūra un tajā tvertās sociālās problēmas. Ārzemēs vislielākie pieprasījumi ir pēc vācu sociālajiem romāniem."

Izrādās, ka vācu un ārzemju lasītājus interesē arī citas temas, jo Ro-ro-ro izdevumā „bestsellers" vācu, franču, angļu, japāņu un citās valodās ar vairāk kā pusmiljona metienu esot Kurta V. Mareka-Kerama romantiskais archaloģijas dēku romāns un reizē varoņu dziesma — Dievi, kapi un mācītie (Götter, Gräber un Gelehrte). Vēl labi panākumi esot Emīlam Ludvigam, Ernestam Jingeram un Ernestam fon Salmonam. Rovolts domā, ka no pašreizējiem vācu autoriem kādam pussimtam ir izredzes izpelnīties ievērību visā pasaulē.

„Bet vācu literātūras nākotnei es redzu melnu," saka izdevējs. „Vāciešu grūtais sociālais stāvoklis nelauj attīstīties jaunajiem autoriem. Jauniem cilvēkiem, kuŗi jūt sevī rakstnieka dzirksti, jācīnās par eksistenci tāpat kā kuŗam katram citam, jo kaŗš iznīcinājis visa veida materiālos nodrošinājumus. Tikai retam ir tik daudz „pulvera", lai blakus ikdienas darbam spētu arī ko labu uzrakstīt un sevi parādīt, jo laba romāna, stāsta vai lugas uzrakstīšanai vajadzīgs laiks, un rakstniecība prasa visu cilvēku." Jaunus autorus Rovolts esot vienmēr atbalstījis ar naudu un, piemēram, 1939. g. viņš avansu veidā izmaksājis ceturtdaļmiljonu marku.

„Tā iznāk", saka Rovolts, „ka jau tagad Vācijā izdevēji jaunus talantus dienas laikā meklē kā ar lāktuŗi." Kā zināms, Ro-ro-ro izdevniecības vadītājam visumā ir smalks deguns jaunu talantu un labi ejošu darbu uzošanai. „Bet dažreiz maldos arī es", viņš saka. „Kad pirms daudziem gadiem man draugs Ulšteins piesūtīja man Remarka manuskriptu Rietumu frontē bez pārmaiņām, es to izlasīju līdz pusei un sacīju — Augstākais metiens — 20.000 eksemplāru. Patiesībā šis romāns, neskaitot citas valodas, iznāca ceturtdaļmiljona eksemplāros, à 6,80 mārkas, un es biju izblamējies."

Par „bestselleru" rašanos Rovolts domā, ka, ja kāds darbs pārsniedz 20.000 metienu, tad parasti neesot apstājas līdz pusmiljona robežai. Labas vai noraidošas kritiķu atsauksmes lasītājus visumā neietekmējot, un vislabākā reklāma esot pašu lasītāju propaganda paziņu vidū. Dažu grāmatu pirkšana un lasīšana, nenoskaidrojamu iemeslu dēļ esot radniecīga ķēdes reakcijai vai lipīgām slimībām.

V. Akacis.

Latvietes panākumi Dienvidamerikas Parīzē

Arģentīnas latviešu sabiedrībā līdz šim reti redzētā gleznotāja Skaidrīte Kocēna nedaudz dienās kļuvusi plaši pazīstama ne vien tautiešu, bet arī Buenosairesas mākslinieku un mākslas draugu aprindās. Tam par cēloni bija viņas gleznu izstāde maija mēnesī Van Riela mākslas galerijā, aristokratiskajā Floridas ielā, Buenosairesas centrā.

Skaidrīte Kocēna gleznieciības studijas sākusi pie R. Sutas. 1941. gadā beigusi ģimnaziju Rīgā, tad devusies uz Vīni. 1945. g. viņa beidz Vīnes mākslas akadēmiju. No 1948. gada viņa dzīvo Arģentīnā. Notikušā izstāde viņai ir pirmā šai kontinentā.

Izstādes laikā no 19 izstādītajām gleznām pārdotas 14 — daudzsološs panākums lielpilsētā, ko pamatoti mākslas ziņā dēvē par Dienvidamerikas Parīzi.

Jau priekšdarbi izstādei noris zem laimes zvaigznes. Van Riela mākslas galerija sarunājusi mākslas vēsturnieku un kritiķi Kordovu Iturburu (Cordoba Iturburu) dot atsauksmi par nepazīstamās latviešu gleznotājas darbiem un iepazīstinās Buenosairesas publiku ar jauno mākslinieci. Šīnī sakarā uz viņa studiju tiek nogādātas 8 gleznas. Atpakaļ tomēr ņemot tikai divas, jo 6 jau nopirkuši viņa draugi. Protams, tad arī izstādes katalogā lasāmi jo cildinoši Kordovas Iturburu vārdi par S. Kocēnas mākslu (— šīs kritikas vārdisku tulkojumu sniedzis J. Bite savā žurnālā Latvija).

Kas tad nu slēpjas S. Kocēnas panākumu pamatā? Vispirms, viņa ir bijusi pazīstamo austriešu profesoru Karla Fāringera un Herberta Bēkla skolniece, un labi iepazinusies ar impresionismu un ekspresionismu šo skolotāju vadībā. Pati viņa pratusi abus šos 'ismus' saliedēt tā, ka viņas gleznas runā uz skatītāju, liek sakustēties tā dvēselei, it kā domājot par cilvēka dzīves kardinālajiem jautājumiem, un speŗot soli uz Serēna Kjērkegorda vai Miguela de Unamuno pusi. Un arī tas, ka debitante nepieder pie gleznotājiem, kas visu mūžu paliek iemācītā varā kā bērni pie mātes rokas. Viņa strādā droši, labi pārvalda techniku, un viņas krāsas staro, kaut arī tās ir melancholiskas.

Arģentīnā, 1955. g. maijā.

Tālivaldis Dangavs.

MARGARITA KOVAĻEVSKA

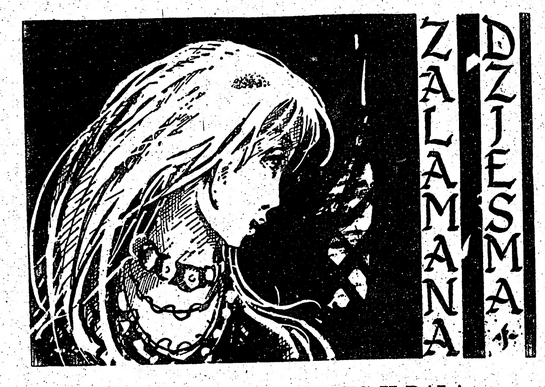

ROMĀNA POSTA PUĶES II DAĻA

3. NODAĻA

(19. turpinājums)

„Dievs," viņa tina matu pīnes ap rokām un kaklu, „Reiz senos, pirmsgrēkuplūdu laikos tev pie kājām plētās paradīzes dārzs. Bija Ādams un Ieva. Debesīs slīdēja mākoņi kā lieli pasaku gulbji, un viņu spārnu vēdās neglabājās sniega pūkas vai krusas akmeņi, bet smaržu lāses — rožu, liliju. Jā, toreiz tu izdzini no Paradīzes Ādamu ar Ievu. Bet kas vainas Taviem šīsdienas zemes dārziem! Kas vainas Rīgas torņu Zentām, Marēnām, Taurēnu meitenēm ar cepurēm kā rozēm? Tālu Annas tuklās meitas visu daudzinātās saldās plūmes... jā, kā plūmes Tavos kokos. Un Tu redzēji Gauru brāļus, viņu sejas tad, kad tās līksmodamas pacēlās pret Taviem krusas mākoņiem un viņu mutes nesmādēja ledus graudus, tik ļoti viņiem patīk Tavi brīvie ceļi, dubļu šļakatas. Tik laimīgi Tavās torņu un skursteņu pilsētās — un lauku mājās! Un Tu redzēji mani vītola dobumā, ledus graudu neskartu, ar saldu sukreni mutē, ak, pilnām kabatām sukreņu, cukura kriņģeļu, bet skaudīgu un bailīgu. Mana mute nemāk smieties, pat runāt nemāk. Es nezinu, kas tas ir — priekā sasist plaukstas tā, ka visi to drkst redzēt, kam Tavi dāvātie prieki un bēdas uz plata vēlības galda. Vai Tu redzēji kā viņi smējās birdas uz plata vēlības galda. Vai Tu redzēji kā viņi smējās birzī? Sakliedzās, bārās, smējās — tik brīvi viņi!"

Marija atkal ieklausījās sevī. Jā! Jā, nu krustojās rokas, asaras brīvi plūda pār vaigiem.

„Tu taču redzi manu sirdi ar visiem sapņu garaiņiem. Tu redzi arī manas domas un visu, kas manī notiek. Lūdzu, drusku palutini mani — ne ar Putnu mammas sniegtiem gardumiem, ne ar viņas vizuļiem — lūdzu, dodi man dienišķu maizi, apziestu ar mīlestību."

Viņa iespieda galvu spilvenā un raudāja ilgi un aumaļaini.

Varbūt jau rūtīs plētās gaisma, aizmigdama viņa dzirdēja Naudieni krekšķinām ikrīta kāsu.

Nākamā diena bija Lielā Piektdiena. Debesīs kā ērkšķu vainags staroja saulē, un naktī kritušās lietus piles līdz ar koku lipīgiem pumpuriem rādījās skatam krustā sistā Mocekļa sviedru un asins lāses. Atvērusies zeme garoja un smaržoja pēc Svētā vakarēdiena maizes un vīna, pāri tīrumiem viļņoja tālas baznīcas zvanu skaņas.

Neviens nestrādāja. Mātes stāstīja bērniem par ērkšķiem durstīto Dieva dēlu, un Tāļu Anna zināja bēdīgas dziesmas par Ģetsemenes dārzu un Golgātu.

„No Tavām dārgām brūcēm, dziļi urbtām asins brūcēm, mīlestība ārā kvēlo, grēciniekus aizstāv, žēlo."

Un tie, kas brauca mājās no baznīcas, šajā dienā bija gājuši pie Dieva galda, viņu sejas bija nopietnas, mutes aizvērtas, neviens negribēja runāt vai pasaulīgi smaidīt. Pat no tālās Rīgas šurpu plūda Māras baznīcas ērģeļu dūcieni, pilsētas baznīcēnu skumji locītais Ak, galva asiņaina. Jā, to zināja stāstīt Bezgaliene, kam vīrs bija uzdāvinājis jaunmodīgo skaņu tvērēju kastīti. „Radio," viņa teica, „šodien raud, ne dzied."

Taču Putnos aiz loga aizkara stāvēja nogurušas sejas Marija un, pie spraišļu krusta piespiedusies, cauri stikliem mācījās smaidīt.

Viņa smaidīja pūpolu pelēkam mākonītim virs Gauru jumta, Gauru skursteņim, Gauru gailim, vārnai un saulei, kas gaismoja Gauru ceļus, varbūt šajā brīdī arī abu brāļu bezvainu sejas.

Viņa smaidīja visām Dieva radītām, saules gaismas pārlietām un loga krusta četrās daļās sadalītām Lielās Piektdienas krāsām. Ne gaila sekste bija par spilgtu, ne debesis par zilu. Naudienes melno galvas drānu, auguma greizo ķeksi Dievs bija glīti ieaudis ābeļu dārza zaru režģī, pāri žogam izklājis ņirbīgus ēnu tīklus.

Marija atliecās no loga, ar rokām aiz pakaušā, un ievilka elpu: „Mamm, es iešu ārā."

„Ārā — kas tev ārā? Visu laiku skatos un vēroju. Par ko tu domā, ar kazas acīm apgrauzdama kokiem zarus? Atsprādzis kāds pumpurs? Drīzi visās malās būs zaļumu un puķu kā kapsētā. Šķebinās dūšu."

„Ak Dievs," Marija noskurinājās.

„Jā, es gribētu zināt, par ko tu vari tā domāt un domāt — ar acīm mieloties kā piestājusi bagāti klātam galdam."

Putnu mamma atvilkās līdz logam un greizsirdīgām acīm apgāja āru: „Nav nekā."

„Strautmalā pūpoli — domāju, aizskriešu..."

„Labi, ka nemelo. Zināju tavu domu. Nāc, apsēdies man blakus, šorīt neesi pat uzmetusi skatu brokasta piena krūzei. Uzkod šķēli siera. Un klausies — velti šķobi plānprātes smaidu skurstenim aiz žoga. Es tev neļaušu vairs palaidnes savdu skraidīt laukus. Tie ir iekāres kailumā, tāpat krūmi un koki, kas nav vēl dabūjuši kaunības lapu. Un kad dabūs lapu, gribēs ziedu. Un kad būs zieds, gaidīs apbrīnotāju — dunduru. Tas dūks gan, bet kāros tikai medu. Zinu, esmu pasaduri. li izdzīvojusi visādi. Še, ņem otru siera šķēli, piedzer pienu, nolaizi krējuma ūsu. Vai negribi gabalu ceptas gaļas? Mūsu mājā nav gaveņa. Nav ciešanu. Jā, ko es gribēju teikt? Pūpolu karti iemetu ugunī zem suņu putras grāpja. Sadega kā paša velna auss ar visu neskīsto smaidu. Ptu! Un... neaizmirsti, strautmales kārkli sakņojas Gauru pļavās."

„Ceļa galā mūsu vītoli arī pilni pūpoliem, bet izziedēju-ši dzeltenos putekļos."

„Muti! Un neaizmirsti — Gauru peles nāk mūsu klētīs grauzt labības maisus. Viņu stārķu pāris ik vasaru izķer mūsu pļavu vardes. Likšu Pendulienei nošaut. Tad vēl, nupat, šorīt... jā, šorīt — viņu dārzā pie lūžņu ceļa kāda meita isiem puiša matiem, ar svārku kā tatāru karogu, man nekaunīgi māja ar roku: „Labrīt, Līzbete!" Kas es tai, pilsētas nelaimei, par Līzbeti! Tā uzsauc kalpa sievai, kurlai Ženei. Un otra meita, kā izsplauta nelietes Hortenzes ģīmī, sauca vaļējā logā: „Jukān, Jukān, mīlestības taku staigā Līzbete. Nāc paskaties, kas gan viņai atkal prātā?" Viņa smējās, kā toreiz Hortenze, balss atsitās klēts sānos — „Jukān!" Kā toreiz, vai tad pasaulē nav vairs nekā jauna? Vai tad viss ar loku nāk atkal šurpu to pašu ceļu, ar to pašu balsi un atbalsi?"

Putnu mammai trīcēja roka, viņa atspiedās uz Marijas pleca un lika sevi pavadīt līdz guļamistabai. Tur valdīja dziļa krēsla, nebija atvilkti logu aizkari. Viņai reiba galva, laikam nāves ķirmji krimta kaulus. Kājas bija kā ledus kluči, krūtīs grozījās pagātnes dienas, smadzenes tās mala un mala, rūca abās ausīs.

„Jukāns Gaurs" — viņa nicīgi nošķieba muti.

Marija pietvika. Viņa gaidīja arī Edmundu.

„Salst — uzsedz vēl kādu segu. Lai meitas uzvāra tēju!"

(Turpinājums sekos)

KULTŪRAS APSKATS

Nacionālās galerijas Londonā pārvalde atzinusi, ka augstu novērtētais mākslas darbs — Francesko glezna „Madonna ar bērnu" ir mazvērtīgs viltojums. Istā glezna atklāta kādā izsolē pagājušā gadā.

Mākslas tirgotājs Leonards Koesters samaksājis pagājušā gada jūlijā par puteklaino gleznu 6.000 dolarus, bet līdz šim tās vērtība pieaugusi trīskārtīgi.

Nacionālā galerija savu Francesko nopirkusi 1924. g. no Dr. Ludviga Monda, kuŗš to savukārt bija pircis 1893. g. Italijā, Romā. Tieši tai laikā sāka darboties seno gleznu viltotāji. Lai atzītu savu „dārgumu" par viltojumu, Nacionālā galerija nežēlojusi naudu ne rentgena uzņēmumiem, ne mikroanalizēm, ne arī ķīmiskām pārbaudēm, kas visas devušas bēdīgo atzinumu — viltojums.

BRUNO PURINS
BIEDRS TORONTO NEKUSTAMO ĪPAŠUMU TIRDZN. APV.
Latviešu aģents nekustamu īpašumu pirkšanas-pārdošanas lietās
Sagādāju aizdevumus līdz $3.000 par 3% gadā

BIROJĀ
OL 3516
MĀJĀS
WA 1-2226

O. E. CARSON LTD.
1245 ST. CLAIR AVE., W., TORONTO
Viens no lielākiem realtoriem Toronto
5 biroji, 100 aģentu, mūsu sludinājumi Jā laikrakstos dos jums
ātrus rezultātus pērkot vai pārdodot

PUDDICOMBE MOTORS LIMITED
1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO
1955. g. Meteor, Mercury un Lincoln
vieglās automašīnas neierobežotā izvēlē.
Visu firmu lietotās vieglās un smagās mašīnas
Pārstāvis P. BERNĀTS
Tel.: darbā OL 7531, mājā HU 8-1488

Iris PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. ME 5665
Pēc darba, RI 5213
Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem
Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi.
Līdzīpašniece latviete — sējēja ar ilggadīgu praksi. Organizācijām rabats

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792, pie Grace

ELZA PĒRKONE
Kopj: seju, galvas ādu, matus; iznīcina: liekos matiņus, sarkanās dzīsliņas, kārpas, uz visiem laikiem.
Sniedz padomus visos kosmētikas jautājumos un piemēro tieši jums domātos preparātus.
Diatermija. — Elektrolize. — Galvanizācija. — Kalnu saule
Matu, uzacu un skropstu krāsošana. Ilgvilņi.
Pieprasiet mūsu cenrādi
AMARYLLIS
COSMETOLOGICAL INSTITUTE
61 Charles St., W., Toronto, tel. WA 1-9011

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
MODERN DELICATESSEN
281 Danforth Ave, Toronto, tel. GE 3331, mājās tel. RI 4650
Piedāvāju lielā izvēlē: dažādu šķiršu gaļas izstrādājumus no Kristapsona, European Meat Market, Central Meat Market, Šneidera u. c. uzņēmumiem. Visādu šķiršu maizi, latviešu gaumē ābolkūkas un dažādu citu šķiršu kūkas pēc izvēles, pagatavotas no latviešu amata meistara. Lielā izvēlē: delikateses, importēti zivju konservi, Šveices un Dānijas sieri, kā ar žāvēti zuši un laši. Piena produkti — Kanadā pazīstamie Silverwood ražojumi.
Dabūjams viss, kas vajadzīgs aukstam galdam
ZELMA BELTE

N. ŠVĀNEBACHA deju studija

175 College St., tel. WA 1-4318
TORONTO
Fokstrots — Angļu valsis, Vines valsis u. c.
Samba — Rumba — Mambo.
Privātstundas: pieteikšanās un informācija katrā laikā

Dr. JĀNIS KAROLS
LATVIETIS
Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)
no plkst. 9-11 un no 5-7, izņemot trešdienas. Tel. OL 1681
Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Dr. P. BĀRDIŅŠ
740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto
no plkst. 5-7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās RO 2-6324

Dr. SILVIJA UŽANS
BĒRNU, IEKŠĶĪGĀS UN ĀDAS SLIMĪBAS
pieņem no plkst. 6—7 ik dienas, izņemot sestdienas. Otrdienās un sestdienās no plkst. 12—1
52 Linsmore Cresc. (pie Danforth), tel. GL 2882, Toronto

Dr. JĀNIS REKAI — ķirurgs un dzemdību palīdzība
Dr. PAULS REKAI — iekšķīgās slimības un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395
Iepr. telef. pieteikšanās

ZOBĀRSTE
NINA ČERNAVSKIS, Dr. med. dent. D.D.S.
pieņem pirmdien un trešdien no 2-9 vakarā, otrdien un piektdien no 9-5 vakarā
660 Broadview Ave, Toronto, tel. RI 4643

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave),
Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas.

O. E. CARSON
Ltd., Realtor
A. KAMPE, 490 College St., WA 4-7121
AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ
HIGH PARK — CONSTANCE rajonā liela 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja ar 3 istabu pagraba dzīvokli, 3 virtuves, ūdens-eļļas apkure, dārzs un garāžas iespējas. Izmaksāta māja. Iemaksa $5.000, pilna cena $18.500.
CHRISTIE — DAVENPORT $3.000, iemaksa 6 istabu dubultķieģeļu mājai, 2 virtuves, eļļas apkure, garāža un dārzs. Izmaksāta māja.

RADIO UN TELEVĪZIJAS TECHN. A. EGLĪTIS
62 LANGLEY AVE, Toronto Tel. RI 6477

HERMAŅA KLIGERA
FOTO STUDIJA
1 First Ave, Toronto, Ont.
RI 5697 — HA 9908
(Gerrard — Broadview)
Portreti, kāzu, dokumentu un krāsu uzņēmumi. Attīstu un kopēju arī amatieru darbus

SŪTĀM MEDIKAMENTUS UZ LATVIJU
GALDIŅA APTIEKA
19 St. Johns Rd., Toronto (pie Dundas)
Tel. RO 2-9543

VENUS
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
231 Roncesvalles Ave.
(pie High Park Blvd.)
OL 4645, Toronto
Ziedu sakārtojumi kāzām un citiem gadījumiem, kā arī: griezti ziedi, podu puķes, greznuma stādi. Dabūjami: Latviskie izstrādājumi, keramika, latviešu laikraksti. ⊕ Latvijam atlaide

ALFREDA BURTNIEKA
APDROŠINĀŠANAS AĢENTŪRA ČIKĀGĀ
pieņem visāda veida apdrošinājumus, kā: veselības, auto, māju, dzīvokļu iekārtu utt.
Biroja adrese: 4936 W. Henderson St.,
Chicago 41, Ill. Tel.: AVenue 3-3529
Licencēts Ilinoijas un Viskonsīnas valstīs

Šveices pulksteņus izdevīgi piedāvā,
jo ievedu tieši no fabrikas, bez starpniekiem. Garantija. Nodoti pārdošanai mazumā pie
Ad. Jānītis, foto studija, 181 Carlton St, un
Luna foto studijā, 1134 Dundas St. W., Toronto.
A. Greblis, 2219 Prud' Homme Ave, Apt. 9., Montreālā
P. IKŠELS, IMPORTS

STRUNG REAL ESTATE Ltd.
2181 YONGE ST., TORONTO
Mūsu pieredze, darba sistēma labākā garantija.
EGLINTON — DUFFERIN rajonā atsevišķa 6 istabu mūra māja, ūdens-eļļas apkure, izbūvēts pagrabs, lielisks dārzs, garāža ar privātu iebraucamo ceļu. Cena $15,500.
KINGSTON DR. — SCARBORO RD. rajonā 10 istabu atsevišķa mūra māja, 3 virtuves, cietkoka grīdas, eļļas apkure, 2 garāžas. Iemaksa tikai $3.500.
Nesaistošu informāciju V I S U nekustamu īpašumu — pirkšanas un pārdošanas jautājumos sniedz latviešu pārstāvji:
Birojā: HU 1-1166 — O. INDZERS — Privāti HA 7881
L. GARKLĀVS KE 3875

Dr. A. RATINOV
Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
472 1-2 EUCLID AVE, WA 1-6708
Toronto

Dr. med.
K. ZYMANTIENE
Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave). Pieņem katru dienu no 1-4 un 5-8 un pēc vienošanās. OL 6851
Runā latviski un vāciski

Piezvaniet EM 8-7000
un pasūtiniet
SVAIGI
ŽĀVĒTUS ZUŠUS
5—10 mārciņām ā 60c
10—15 mārciņām ā 55c
15—50 mārciņām ā 50c
50 un vairāk mārc. ā 45c
Konservētus nēģus 10 oz. 90c
„ žāvētus zušus 1lb. 80c
„ zušu galertu 1 lb. 80c
Exclusive Delicatessen Co.
10 Widmer St., Toronto, Canada

VISĀDA VEIDA RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtām, uz visizdevīgākiem maksāšanas noteikumiem no krājuma piesūta bez kavēšanās
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto, Ont.
(pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

Paula Strazdiņa
FRIZĒTAVA
1320 BLOOR ST., W.
pie Lansdowne,
Toronto
4 EIROPAS LABĀKIE FRIZIERI JŪSU RĪCĪBĀ
MĒRENAS CENAS
Atvērta no plkst. 9 līdz plkst. 19. Trešdienās slēgta.
Laipni lūdz apmeklēt
PAULS STRAZDIŅŠ

V. GRIĶIS
KLAVIERU SKAŅOTĀJS UN LABOTĀJS.
Padomi klavieru pircējiem.
Tel. RO 6-2584, Toronto

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.
Amatieru filmas attīsta un kopē
Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt
HA 3800. 445 Pape Ave

KLAVIERU BUVĒTĀJS
A. KĻAVIŅŠ
skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem
90 London St., Toronto
Tel. KE 8609
Pastāvīgi krājumā lietotas klavieres

GERALD H. MARSDEN
Advokāts un notārs
6 Adelaide St.E. Room 809
EM 6-9614
runā vāciski un krieviski
Mr. A. KERSON,
igauņu jurists,
mājās MA 0141, Toronto

Abonementu pieteikumus, sludinājumus un informāciju pieņem
čikāgā
LA pārstāvis
K. KALNGARS
Chicago 41, Ill.
4936 W. Henderson St.,
Tel. AVenue 3-3529

SKAŅU STUDIJAS
DAINA
JAUNĀS SKAŅU PLATES:
1) BORISS PIEKALNĪTIS (bass)
Mana kokle — J. VITOLS. Imantas dziesma — A. KALNIŅS.
Sapņu zeme — B. SKULTE. Dainu zeme — B. SKULTE.
Esam lielķēniņa dēli — J. KALNIŅA
Pie klavierēm A. BĒRZKALNS
2) VALDEMĀRS SALNA (tenors)
ATMIŅAS — Angļu valsis, trio pavadījumā. VĒLREIZ — tango, trio pavadījumā.
VĒL KRĀJUMĀ
3) KALVIS — vīru dubultkvarteta 5 dziesmas.
4) DIŽDANCIS — sieviešu kvarteta 6 tautas deju dziesmas.
5) DAINA — jauktā koŗa, diriģ. E. Freimane, 9 dziesmas.
Pirmās 4 ir mazās 45 RPM plates, to cena $2.00. Piektās plates cena Kanadā $5.00
Speciālas programmas mājai, skolai un sarīkojumiem uz pasūt. — mīkstajās skaņu platēs!
Pieprasiet savās grāmatnīcās vai tieši
SKAŅU STUDIJĀ DAINA,
2719 W. Evergreen Ave., Chicago 22, Ill. U.S.A.

Grāmatas vasaras brīvlaikam
V. Gheorghin — 25 stunda, romāns, ies. $3.80
A. Kami — Mēris, romāns, ies. $3.20
K. Hamsuns — Pa aizaugušām tekām $2.10
A. Niedra — Trīs Cauņu sievas $3.00
J. Veselis — Laimas mirdzumā, dzejas $2.50
J. Veselis — Saules kapsētā, romāns $2.50
Z. Mauriņa — Uguns gari $1.60
DV GRĀMATNĪCĀ, 123 Huron St., Toronto

Jāņu nakti nepazinu,
Kuŗa sieva, kuŗa meita.
I sievām, i meitām,
Visām ziedu vainadziņi.
Jāņu zāles, Jāņu vainagi, alus kausi.
Lotus puķu veikalā
802 BATHURST St. pie Bloor, KE 3884, Toronto
LOTUS

ARNOLDS BĒRZIŅŠ REAL ESTATE
● Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario. ● Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. ● Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas; slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.
227 Lauder Ave (pie St. Clair Ave), LA 6569
Pārstāvis: JĀNIS VEISS, EM 8-7385

Jauns PĒTEŖA AIGARA romāns
LĪGODAMA UPE NESA
228 lpp. Vāku zīmējis JĒKABS STRAUPENIEKS
„Aigara romāns LĪGODAMA UPE NESA ar tautas dziesmas refrēnu kā motīvu notiek 1933. g. vasarā, un tā ārējā episkā skatuve ir kāda neliela kūrvieta, varbūt Baldone. Tā ir vasara, kad šķobās parlamentārās Latvijas stāvoklis, grūstīts kā no iekšas, tā ārienes — no lielo kaimiņu krievu un vācu pusslepeniem spēkiem. Šai fonā noris studenta Gudrupa un dejotājas metreses Krāsmates aizrautīga, kaut ablem ne jau pirmā mīlestības dēka..."
(Jānis Grīns, Latvija, 19. 2. 55.)
„Kas šai mīlestības stāstā ar laimīgām beigām ir tīkams, tas ir zināms vasarīgums, kas piepilda romāna atmosfairu, modinot atmiņas par Latvijas ainavu."
(Jānis Rudzītis, Ceļa Zīmes 23. n-rā).
Cena: autora parakstītie eks. ar velt.: $3.20, ies. $2.80, broš. $2.40
DABŪJAMA
DV GRĀMATNĪCĀ TORONTO
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

ADRESES MAIŅA
A. FLAUMS
pulksteņu, zelta un sudrablietu veikals — darbnīca
Darba laiks no 8.30-6 vak., sestdienās no 8.30-3
AR 1. JŪNIJU ATRODAS
88 RICHMOND ST. WEST
TORONTO EM 8-5790

DRAUDZĪBAS DIENAS NIAGĀRĀ

Š. G. 2. UN 3. JŪLIJĀ

SESTDIEN, 2. JŪLIJĀ, St. Patrika zālē, 693 Victoria Ave.

Plkst. 14.00 — 16.00 Reģistēšanās, informācija, nakts mītņu ierādīšana.
16.00 Svētbrīdis, svētku atklāšana. Referāts (Prof. Fr. Gulbis).
Plkst. 18.00 Svētku priekšnesumi. Apvienotā vīru kora VIESTURS — koncerts un latvju lirika LILIJAS STENGELES priekšnesumā.

PLKST. 20 **SVĒTKU BALLE** DEJA DIVĀS ZĀLĒS DIVI ORĶESTRI

Deju mūziku spēlēs Latviešu ragu orķestris, diriģ. E. Slaucītāja vadībā un populārā ungāru deju kapella Tonny Sagatt

PILNA BUFETE — DAŽĀDI UZKOŽAMIE

Svētdien, 3. jūlijā plkst. 10.00 organizēta Niagaras un apkārtnes apskate. Niagaras kausa izcīņa volejbolā, vīriešiem un sievietēm (priekšspēles).
Plkst. 16.00 TAUTAS SVĒTKI Kvīnstonas parkā, Tautas dejas ar TLB Diždanča pledalīšanos F. Aigara vadībā. Volejbola finālspēles. Uzvarētāju apbalvošana. Spēlēs latviešu ragu orķestris.

Ieeja, abām dienām, pieaugušiem: $2.00, skolu jaunatnei $1.00, bērniem — brīva.

JĀNU SIERU
PIEDĀVĀ
PAVASARA
MAIZNĪCĀ,
398 Queen St., E.,
Toronto, tel. EM 4-4993

VASARAS ATPŪTA!
Lauku saimniecībā uzņem bērnus no 6—14 g. Labs uzturs. Upe. Mežs. $10.00 nedēļā.
Grand Valley RR 2.
Tel. Grand Valley 2 ring 1
V. Lūsis

Dziļās sērās un skumjās paziņojam, ka š. g. 31. maijā Ōlkāgā pēkšņi no mums šķīrās mūsu mīļais un neaizmirstamais

PĒTERIS EGLĪTIS

Dzimis 1896. g. 24. martā Latvijā, Bānūžu pag. Apbedīts 3. jūnijā Ōlkāgas Glen Oak kapsētā.

Bet ja kādam smilšīs svešās
Rast Tu mieru lēmis, Dievs —
Lai pār to Tavs spožums plešas,
Citā saulē celoties.

Pēc viņa skumst
Sieva, meitas, znoti, māsas Kanadā, brāļi nezināmā svešumā un brālis Latvijā

NUPAT SAŅEMTAS JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Latv. dzeju antoloģija Dzīvā dzeja, ies.	$8.00
Verner fon Heidenstam — Karolinieši, romāns, ies.	$3.80
Ad. Erss — Krusts ceļmalā, romāns, ies.	$4.00
H. Sobeks — Uzvara, sporta romāns, ies.	$2.80
A. Niedra — Kad mēness dilst, vēst. romāns, ies.	$3.60

DABŪJAMAS
DV GRĀMATNĪCĀ TORONTO
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Tikko iznācis
MODRA ZEBERIŅA
jaunais romāns
DVĒSEĻU RAUDZĪTĀJS
Maksā broš. $2.70, ies. $3.40
Pieprasāms visās latviešu grāmatnīcās vai tieši apgādā
Olģerta Dīķa grāmatnīcā
R.2 Waverly, Ohio, USA

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464
Danforth—Woodbine, 2. stāvā

DANFORTH — LOGAN rajonā iznomājams 2. stāvs — 2 istabas un virtuve. 50 Garnock Ave, GL 7340, Toronto. (393)

IZĪRĒJAMA mēbelēta vai nemēbelēta istaba Sunnyside raj. Zvanīt pēc pl. 6 vakarā ME 5193, Toronto.

IZĪRĒJAMA glīti mēbelēta istaba vienai personai apakšstāvā, ielas pusē, Eglinton — Mt. Pleasant rajonā. Zvanīt pēc pl. 5 vakarā, tel. HU 8-3330, Toronto. (391)

JAUNAS UN LIETOTAS MANTAS
uz visām AUSTRUMEIROPAS zemēm.
Pārsūtīšana un muita samaksājama šeit
JANIQUE TRADING CO
Galvenais birojs:
835 Queen St. W., Toronto, Ont., EM 4-4025
Firmas nodaļas: Londonā (Anglijā). Winnipeg, Man., 677 Main St., tel. 927-695. St. Catharines, Ont., 78 Geneva St., tel. 5-7480. Hamilton, Ont., 652A Barton St., E., tel. LI 5-0264. Edmonton, Alta, 10649 - 97th St., tel. 2-3839. Buffalo, N.Y., U.S.A., 1162 Broadway, tel. FI 1272 un citās pilsētās

S. VASARĀJA
TRANSPORTA UZŅĒMUMS
(BALTIC MOVERS)
Izdara pakalpojumus TORONTO, kā arī IK NEDĒĻAS uz Montreālu, Hamiltonu, Londonu, North Bay un Sudbury
Lūdz zvanīt OL 1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

HARVEY KEITH REALTOR
138 Eglinton Ave., East, Toronto
HU1-3346

Piedāvā ar sekojošām iemaksām:
$2.500 YONGE — EGLINTON 7 istabu atsevišķa mūra māja, ejlas apkure, privāts iebraucamais ceļš, 2 bloku garāžas, liels dārzs.
$3.000 EGLINTON — MT. PLEASANT 6 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, jauna ūdens-ejlas apkure, privāts iebraucamais ceļš, 2 garāžas, liels dārzs, tuvu satiksmei un veikaliem.
$5.000 YONGE — LYTTON 7 istabu atsevišķa mūra māja, ejlas apkure, 2 virtuves, garāža, liels dārzs.
$5.000 HIGH PARK rajonā 6 istabu pilnīgi jauna moderna atsevišķa ķieģeļu māja, ūdens-ejlas apkure plūs neizbūvēts 3 istabu dzīvoklis pagraba stāvā, garāža un dārzs.
$5.500 RUNNYMEDE — ANNETTE 6 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, ejlas apkure, privāts iebraucamais ceļš, 2 garāžas.
$5.500 ATLAS — VAUGHAN 8 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, 2 virtuves, jauna ejlas apkure, 3 garāžas.
$8.000 ST. CLAIR — LAUDER 11 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, 4 virtuves, ūdens apkure, ieņēm. $250 mēnesī, privāts iebraucamais ceļš un garāža.
L. VĒVERIS, mājā RO 9-5049
Aizdevumu sagāde iemaksām par 3 proc. gadā
Nesaistoša informācija par visiem mūsu sludinājumiem lielajos dienas laikrakstos

MĀJU PĒRKOT mūsu pārstāvis P. AVOTIŅŠ sniegs jums laipnu un izsmeļošu informāciju visos attiecīgos jautājumos. Palīdzam sagādāt naudu iztrūkstošai iemaksai.
MĀJU PĀRDODOT,
bez atlīdzības novērtējam jūsu īpašuma tirgus vērtību un dodam padomus obligāciju pagarināšanas jautājumos.
A.L. GARBENS, Realtor
Member of Toronto and Ontario Real Estate Board
1611 Bloor St. W. Toronto, LO 2738 vai LA 8772

LEASIDE ESSO GARAGE
928 Millwood Rd. Leaside, tel. HU 8-5152
(pie Laird Dr.)
IMPERIAL ESSO PRODUKTI. ● LATVIEŠIEM ATLAIDE
Pilnīgi vieglo un smago auto remonti ● Smērēšana un ejlas maiņa ● Pirmklasīgs un garantēts darbs ● Ļoti mērenas cenas
Atvērts no pl. 7 rītā līdz plkst. 7 vakarā
Laimons MAROVSKIS Laimons ALDERS

Mūsu mīļais biedrs

TENIS ULMANIS

Dzimis 1869. g. 13. aprīlī Burtnieku pagastā
Miris 1955. gada 17. jūnijā Edmontonā

Pēc viņa sēro DV ALBERTAS NODAĻA

Ak, retākas rindas ik gadus mums tiek,
Viens biedrs pēc otra galvu kapenēs liek...

Tautskolotājs

TENIS ULMANIS

Dzimis 1869. g. 13. aprīlī Burtnieku pagastā
Miris 1955. gada 17. jūnijā Edmontonā

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Red Dīras latviešu ev.-lut. draudze. Rietumkanadas latviešu ev.-lut. draudzes jaunatnes pulciņš un svētdienas skola.

Kad dzīvojam, tad dzīvojam tam Kungam, kad mirstam, tad mirstam tam Kungam — tāpēc, vai dzīvojam vai mirstam, mēs piederam tam Kungam.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HA 9911, Toronto
● Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem. ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi. ● Podu puķes ● Zaļumi un tropiskie stādi ● Tautiski izstrādājumi ● Keramika
Pasūtiniet nekavējoties, mēs piegādājam mājās

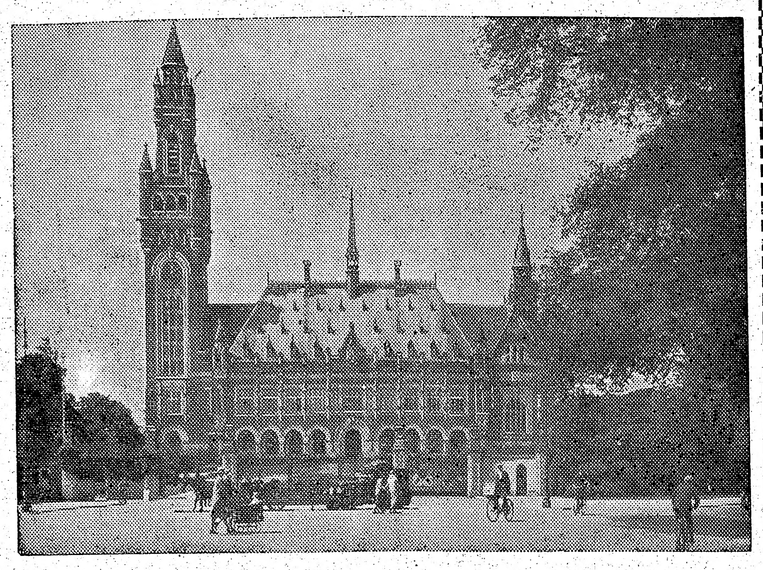

PALACE OF PEACE - HAGUE

Hāga ir Dienvidholandes galvaspilsēta. Tā ir ievērojams diplomātisks centrs Eiropā. Pāri visam kā neizdzēšama illustrācija, kā viena no ievērojamākajām vietām ir Miera pils... kur 1913. gadā bija ievērojamais Hāgas Tribunāls — un līdz Otrām pasaules karam tur iztiesāja ievērojamas Starptautiskās tiesas prāvas. Kaut daļēji iebrucēju bojāta, Hāga ir un paliek pagātnes lieciniece, kas rāda nīderlandiešu garu un stiprumu... ar tās dabas īpašībām, kuŗas atgādina vecos laikus... izraisot patīkamas atmiņas.

Jūsu priekam un labsajūtai Izrunā BRĒDINGS

BRADING'S
Cincinnati Cream
BREWERY LIMITED · WINDSOR, ONTARIO

Otavā — Vindzorā — Montreālā — Hamiltonā

BAZNĪCAS ZIŅAS

Ņujorkas latv. ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N.Y.

Pēdējā pēcpusdiena Betlemes baznīcā ar dievkalpojumu svētdien, 26. jūnijā, plkst. 3 pp. Māc. R. Zariņš. Jūlijā un augustā dievkalpojumi katru svētdienu sāksies jau plkst. 11.15 rītā.

Cits laiks vasarā, Jūlijā un augustā dievkalpojumu skaits Ņujorkas draudzē būs samazināts. Betlemes baznīcā dievvārdi turpināsies kā līdz šim katru svētdienu, bet sāksies jau pl. 11.15, tāpat kā tas bija iepriekšējos gados. Pārmaiņas sāks ar 3. jūliju.

Port Vašingtonā svētdien, 3. jūlijā, plkst. 2 jaunatnes iesvētīšana un dievgalds Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. F. Treus.

Daitonā, Ohio, latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi 26. jūnijā plkst. 2 pp. St. Paula ev.-lut. baznīcā, 239 Wayne Ave. Mācītājs J. Osis.

ČIKĀGA

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp., bet jūlija, augusta un septembŗa mēnešos — ik pārnedēļas.

26. jūnijā dievkalpojums, māc. J. Strautnieks.

Jauniešu iesvēte būs 3. jūlijā; iesvētes mācību sākums 20. jūnijā — draudzes mājā.

Māc. A. Sudārs, 1030 - 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā, lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons Meivūdā, Ill. sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 S. 11-th Ave.

Čikāgas latv. ev.-lut. Ciānas dr. 5015 W. Ferdinand St., svētdien, 26. jūnijā, dievkalpojums ar dievgaldu plkst. 11. Māc. A. Rautenšilds.

Svētdienas skola tai pašā laikā. Pēc dievkalpojuma draudzes pr-ka Jāņa Dakara godināšana 65. gadumjā.

Aurorā (Ill.) svētdien, 26. jūnijā, plkst. 3 pp. Mūsu Pestītāja baznīcā, 420 Dawners Pl., Aurora. Māc. A. Rautenšilds. Svētdienas skola tai pašā laikā.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis (331 Argyle St., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302).

Svētdien. 26. jūnijā, plkst. 6.30 vak. Jāņu dienas dievkalpojums.

Piektdien, 1. jūlijā, plkst. 7 vakarā latviešu skolas izlaiduma akts baznīcas apakštelpās, 560 May St. Ft. William.

Māc. V. Sēters, (659 Piccadilly St., London, Ont.).

Londonā, 26. jūnijā, plkst. 9 no rīta dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

Londonā iesvētes mācības sākums 27. jūnijā, pl. 7 vak., 659 Piccadilly ielā, mācītāja mājā.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ontario.

Hamiltonā, latviešu draudzē sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Ave, So.)

26. jūnijā, plkst. 4.00 pp. svētbrīdis. Pēc svētbrīža baznīcas apakšējās telpās draudzes ārkārtējā pilnsapulce, kuŗas darba kārtībā ir jautājums par baznīcas pirkšanu.

Māc. Arturs Voitkus. Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā — 87 Jackson St., W., tel. JA 8-2259 Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Svētdien, 26. jūnijā, plkst. 9.30 no rīta dievkalpojums Jāņa (bij. Pāvila) ev.-lut. baznīcā. Pēc dievkalpojuma draudzes pilnsapulce. Darba kārtībā dievnama iegādes jautājums.

Svētdien, 3. jūlijā dievkalpojums, plkst. 9.45 no rīta dievnamā.

Kičenerā, Mateja ev.-lut. baznīcā, dievkalpojums svētdien, 10 jūlijā, plkst. 11 no rīta.

Māc. A. Cops, (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, Toronto, Sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu st. tel. WA 4-1563).

Svētdien, 26. jūnijā, pl. 11 dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. LO 2510.

Māc. A. Briedis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. OL 8171.

Dievkalpojumi sv. Jāņa Latviešu ev.-lut. draudzē Toronto

26. jūnijā, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā — māc. A. Briedis un viesis māc. J. Dzirne no Beglejas, ASV.

Māc. E. Bērziņš, 5833 — 45 Ave, Red Deer, Alberta, tel. 2918.

Māc. E. Caune, 11506 109 Ave, Edmonton, Alta, tel. 25081.

Edmontonā, sv. Jāņa baznīcā, — 10759 — 96 ielā

Māc. Edg. Lange, 73 Putman Ave Apt. 3, Ottawa, Ont.

Otavas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek Otavā, sv. Pētera baznīcā, Sparks un Bay ielu stūrī.

26. jūnijā plkst. 5pp. Varoņu piemiņas dienas dievkalpojums.

Māc. R. Avotiņš, 1174 West 13 Ave, Vancouver. B.C.

Vankuverā, Kitsilano lut. baznīcā, 12. Ave un Stephens ielas krustojumā.

26. jūnijā dievkalp. plkst. 3 pp.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Timminsā, svētdien, 26. jūnijā, pl. 15 lut. baznīcā dievkalpojums.

Māc. R. Kušlis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q. tel. DE 8394).

Montreālā, Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

26. jūnijā, plkst. 1.30 pp. dievkalpojums.

Otavā sv. Pāvila baznīcā, — 210 Wilbrod St.

Kornvallā — Anglikāņu baznīcā, 1st. un Morobo St. stūrī.

Māc. F.Ruperts, 159 Maryland St. Winnipeg 10, Man.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vinipegas draudzē notiek sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu krustojumā.

Svētdien, 26. jūnijā, plkst. 2 pp. dievkalpojums. Dziesmu grāmatas.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12. dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā, People Church, 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14, tel. AM 1.4218.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA .....
līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....
.....abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....

ABONEŠANAS MAKSA: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. LĀCI, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A., tel. NI 8-9369

JAUNĀS UKRAIŅU PIENOTAVAS **GREEN-VAL DAIRY** KEFĪRS, PANIŅAS, SALDAIS SVIESTS u. c.

AUGSTVĒRTĪGIE RAŽOJUMI dabūjami Toronto:

LITTLE RIGA DELICATESSEN, 343 RANCESVALLES AVE, TEL. OL 8974

MODERN DELICATESSEN, 281 DANFORTH AVE, TEL. GE 3331

APKĀRT ZEMES LODEI

Pēc ilgu gadu novērojumiem dāņu pētnieki konstatējuši, ka valodas par stārķu kopdzīves uzticību esot tīrie nieki. Stārķu „laulībā" dielākā nozīme esot dzīves vietai, kas tos turot kopā līdz aizceļošanai uz dienvidiem. Nākošajā pavasarī tie meklējot sev jaunu partneri. Ja vecā „brūte" pavasarī ierodoties iepriekšējā gada perēšanas vietā, tad stārķa „kungs" vecās saistības atjaunojot, bet ja ne, sākot dzīvi no jauna ar citu „dāmu".

Šī gada īpatnējākās laulības notikušas Romas cietumā. Jaunlaulātie bija 30 gadīgs bagāts laikraksta redaktors Gualtiero Jakopetti un kāda vienkārša, vasaras raibumiem izraibināta čigānu meitene Jolanda Kaldaras.

Jolanda bija griezusies pie policijas ar sūdzību, ka bagātais žurnālists viņai neatļautā kārtā uzmācies. Pēdējais gan noliedza, bet pēc likuma viņam nācās sēdēt apcietinājumā. Dažas dienas vēlāk viņa advokāts paziņoja, ka redaktors vēloties meiteni precēt, tomēr pasvītrojot, ka neesot vainīgs viņam pierakstītā pārkāpumā. Pēc italiešu likumiem laulības automatiski izbeigtu apsūdzību. Sākumā meitene atteikusies laulāties, bet pēdīgi tomēr laulībām piekritusi. Pēc tam Jolandas māte ar pārējām čigānu mammām apsēdusies pie nometnes ugunskura, murminot lāstus un burvju dziesmiņas, kam jānes laime Jolandas nākošā dzīvē.

Dienvidafrikas Kapzemes provincē dienas favoriti ir kāds mērkaķis un kaķene. Kāds lauksaimnieks atradis tikai dažas stundas vecu mērkaķīti, vēl pavisam nevarīgu un bez spalvām. Viņš mazo Džako pārnesis mājās un novietojis pie savas kaķenes, kuŗai tieši tai laikā bijuši mazi kaķēni. Kaķene arī tīri labprāt pieņēmusi jauno audžudēlu, un pēdējais jūties labi pie savas audžu mātes un brālēniem. Tagad jau audžu bērnam esot 6 mēneši, bet labās attiecības ģimenes starpā nav mainījušās.

Lai nebūtu jāmaksā nodokļi, kāds franču marķīzs nopircis 82 kg. dinamīta un uzspēris gaisā savu pili ar 84 telpām un 365 durvīm. Pilij viņš nav spējis sameklēt ne īriniekus, ne pircējus. Līdz šim neesot atradies pircējs arī — drupām.

Komūnistiskās Polijas galas kombināta ražotās desas saturējušas tik bagātīgi trichīnus, ka šinī pavasarī nelielajā Plockas pilsētiņā pēc desu saēšanās pāris cilvēki miruši un 208 personas ievietotas slimnīcā.

Vācu zemnieku savienības prezidents Pētersbergā pie Bonnas rīkotajā pieņemšanā kādai amerikāņu farmeŗu delegācijai izteicis pārliecību, ka vislielākais tautu draudzības un apvienošanas spēks esot alum. Vāciešu aldaŗi reiz esot amerikāņus mācījuši darīt labu alu, un alus arī vairāk kā kas cits esot pēdējā gadu desmitā veicinājis vāciešu-amerikāņu draudzību.

Vajadzīgi nekustamu īpašumu

PĀRDEVĒJI-LATVIEŠI

PIETEIKTIES

Ken Wiles Real Estate

1982 Eglinton Ave W., Toronto

Tel. RU 1-6164

(385)

DOMINIJAS DIENA TORONTO

Kanadas 88. dzimšanas dienas atcere būs piektdien, 1. jūlijā. Pilsonības veicināšanas komiteja — Better Citizens Committee izstrādātā svētku programmā paredzēts, ka svinības sāksies ar sporta priekšnesumiem plkst. 10.30 rītā.

Parādes gājiena dalībniekiem jāsāk pulcēties plkst. 12.00 dienā Queen's parkā pie Ontario mūzeja. Gājiens sāks kustēties taisni plkst. 1.00 kaŗa jūrnieku orķestŗa pavadībā. Bez šī orķestŗa būs vēl kādi 16 pūtēju orķestŗi. Gājiens virzīsies pa Bloor līdz Christie grants bedrēm un apstādījumiem Bloor un Christie stūrī. Tur Toronto lielvecākais Nātans Filips pieņems parādi. Plkst. 3.00 dienā sāksies tautas dejas un koŗu priekšnesumi. Vakarā grandioza uguņošana. Cerams, ka varēs piedalīties arī mūsu dejas trupa Diždancis.

Pilsonības veicināšanas komiteja līdz šim noturējusi 4 sēdes, kuŗās piedalījās arī etnisko grupu pārstāvji: igauņi, kroāti, latvieši, skoti u. c.

Kaut gan komiteja darbību uzsākusi pirms 3 mēnešiem, tai nav izdevies nodibināt kontaktu ar jaunieceļotāju organizācijām, jo visu laiku meklējusi to adreses. Dominijas dienas svinēšana Toronto izmaksās apm. $12.000: pašvaldība dos apm. $5.000, bet ar tādu aprēķinu, ka pret katru ziedoto dolaru tā izmaksās vienu no pašvaldības kases. Līdz šim jau ienākuši ziedojumi apm. $3.000. Ta-s

KOMŪNISMS PIESŪCIES LIETUVIEŠU ASINĪM

Latvieši Omahā sagaida Molotovu, kas dodas uz Sanfrancisko

Padomju Savienības ārlietu ministrs V. Molotovs ar 55 pavadoņiem 18. jūnijā ieradās Sanfrancisko, lai piedalītos AN sesijā un četru lielvalstu ārlietu ministru konferencē. Krievu delegācija šķērsoja ASV spsciāli tai rezervētos Pulmana vagonos.

Kad vilciens, kuŗā brauca Molotovs, apstājās Omahā, Nebraskā, stacijā to sagaidīja grupa latviešu un lietuviešu ar pretkomūnistiskiem plakātiem. Uz viena bija uzraksts: „Molotov, brauc uz elli, ne uz Sanfrancisko", bet uz kāda cita: „Komūnisms ir piesūcies lietuviešu asinīm."

Kad vilciens pienāca Sanfrancisko, speciālos vagonus atkabināja no vilciena un novietoja uz īpašām sliedēm stingri apsargātajā gala stacijā. Molotovs iekāpa vienā no limuzīniem, ar kuŗiem krievu šoferi no Ņujorkas un Vašingtonas bija atbraukuši uz Sanfrancisko. Molotova limuzīnam sekoja otrs, kuŗā sēdēja padomju slepenā policija. Automobiļu karavāni apsargāja amerikāņu policijas motocikligti un divas policijas mašīnas. Kad Molotovs brauca gaŗām, viens otrs no skatītājiem iesaucās: „Tas ir viņš."

Molotovs ar saviem tuvākiem padomniekiem apmetās kādā savrupmājā (kuŗas vērtība ir 400.000 dol.) 15 jūdzes ārpus Sanfrancisko. Pārējo locekļu vajadzībām noīrēts vesels stāvs Withcomb viesnīcā.

SKAUTU un GAIDU DZĪVE

KĀ NOKĻŪT UZ 4. NOMETNI

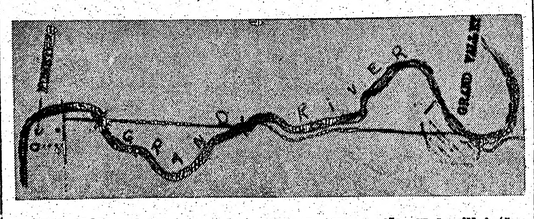

Lai nokļūtu skautu 4. nometnes vietā, jābrauc līdz Kuksvillei (5. un 10. ceļu krustojumā). Pēc tam jābrauc pa 10. ceļu līdz Orandžvillei, pēc tam par 9. ceļu apm. 11 jūdzes līdz Grand Valejas ceļam, divas reizes šķērsojot Grand Riveras upi, pie trešā tilta jānogriežas pa kreisi. Otrā saimniecība ceļa labajā pusē ir nometnes vieta. Adrese: c/o Mr. B. Lūsis, R.R.2., Grand Valley, Ont., tel. Grand Valley 2, ring 1.

„NEAIZRAUJIETIES AR MATERIĀLĀM ĒRTĪBĀM" — SAKA JAUNKANADIEŠIEM Dr. SKOFĪLDS

Dr. F. Skofilds ar latvisko segu uz rokas. Viņam blakus korejiete, kas gatavojas mājturības instruktores darbam dzimtenē.
J. Kreiļa uzņ.

Sestdien, 18. jūnijā, Toronto sv.Trisvienības ev.-lut. baznīcā bija pulcējušies apmēram 60 dažādu tautību jaunkanadieši — igauņi, latvieši, lietuvieši, čechi, poli vācieši, dienvidslavi un arī kāda jauna korejiete, kas Toronto,United Church atbalstīta, sagatavojas mājsaimniecības instruktores darbam savā dzimtenē. Visi šie jaunieceļotāji, ko pēdējais pasaules kaŗš izdzinis svešumā, bija nākuši godināt Dr. Franci Viljamu Skofildu (Schofield) — vienu no tiem nedaudziem kristiešiem, kas savu dzīvi upurējis citu cilvēku likteņa atvieglošanai, īpaši rūpējoties par bēgļiem, kas nākuši no Padomju Savienības okupētiem apgabaliem.

Dr. Skofilds šī gada pavasarī izbeidz savu darbību Gvelfas veterinārā kolledžā, lai dotos ilgākā ceļojumā uz Eiropu, savu dzimteni Angliju, un pēc tam, sekojot Korejas prezidenta Rī aicinājumam, varbūtēji veltītu savas plašās un vispusīgās zināšanas šīs valsts atjaunošanas darbam. Jāpiezīmē, ka jau pirms Pirmā pasaules kaŗa, kad Koreju bija okupējuši japāņi, Dr. Skofilds strādāja kā mācības spēks kādā no turienes kolledžām.

Kad viesi bija novietojušies pie gaumīgi klātajiem galdiem, vakara rīkotāju vārdā sv. Jāņa dr. pad. priekšnieks agr. A. Vonags pasniedza Dr. Skofildam viņa draugu piemiņas balvu— skaistu latvisku sienas segu, ko bija audusi daiļamatniece A. Dzērvīte.

Savā uzrunā A. Vanags teica: „Dr. Skofilds ir viels zinātnieks, kuŗa vārdu pazīst pāri daudzu zemju robežām, bet mēs šovakar gribam viņu godināt kā cēlu personību un īstu kristieti, kas vienmēr un visur centies palīdzēt citiem cilvēkiem. Viņa neatlaidīgās pūles šai ziņā raksturo, piemēram, palīdzība, kādu viņš tūdaļ pēc Otrā pasaules kaŗa sniedzis vācu bēgļiem no austrumu zonas, pie tam laikā, kad angļi un kanadieši uz vāciešiem vēl raudzījās kā uz saviem ienaidniekiem. Šai laikā Dr. Skofilds ir nosūtījis uz Vāciju pašas savāktās 8 tonnas drēbju un 2 tonnas pārtikas; ļoti daudziem cilvēkiem Dr. Skofilds sagādājis iecelošanas atļaujas Kanadā un ļoti daudzus, kas šo zemi jau sasnieguši, viņš atbalstījis gan morāliski, gan materiāli.

Atvadu vārdos, dziļi aizkustināts, Dr. Skofilds teica: „Mans tēvs mani mācīja mīlēt Kristu un visus cilvēkus. Kad pēc pasaules kaŗa es braucu uz Vāciju, viņš man teica — Atstāj ienaidu šai krastā! Netiesā, bet centies palīdzēt! Šīm aicinājumam es esmu vienmēr centies sekot savā dzīvē un savā darbā, būdams dziļi pārliecināts, ka, tikai sekojot Kristus mācībai, mēs varēsim novērst pasaules postu un mazināt cilvēces ciešanas. Es nekaunos staigāt uzvalkā, kas pirkts par 15 dolariem. Jo, savas vajadzības ierobežojot, es esmu varējis atlicināt līdzekļus citu nastas atvieglošanai. Arī jūs, jaunos iebraucējus, es aicinu: neaizraujieties ar ērtībām un materiāliem ieguvumiem, ko šī zeme jums piedāvā. Neceļiet savu dzīves ēku uz tekošām smiltīm, bet — raugieties uz Kristu, un ejat ceļu, ko Viņš jums rāda un kuŗā Viņš jūs skubina iet."

Šķiroties no sirmā profesora, daudzas acis bija valgās, jo ikviens apzinājās, ka zaudē īstu un patiesu draugu, kuŗa trūkums svešumā būs sāpīgi izjūtams.

Dievs lai palīdz dedzīgajam kristietim viņa turpmākajās gaitās!

L.

Dažādus elektriskos darbus veic

R. PURVS

Tel. MO 1640, Toronto

DŽORDŽA ORVELA

DZĪVNIEKU FARMA

(LATPRESS APG., LONDONĀ)

ar. K. SMILTENA illustrācijām

„Cūkas, kas tika pie ārkārtīgas varas. Cūkas, visgudrākie un nežēlīgākie no dzīvniekiem, uzņēmās vadību, un pamazām visvarenākā no tām — Napoleons — iegūst ārkārtīgu varu pēc parastajām tīrīšanām. Orvels, atklāts un nekomplicēts rakstnieks, ir skaidrībā par savu stāsta beigām. „Visi dzīvnieki ir vienlīdzīgi, bet daži dzīvnieki ir vienlīdzīgāki par pārējiem"...

(Daily Mail, 12. 1. 55.)

„Ziņas no Kremļa apbrīnojami saskan ar rindām Dzīvnieku farmā, kas ir Džordža Orvela satira par padomju valsti. Dž. Orvels sarakstījis arī „1984. g." „Dzīvnieku farma," kas tagad tiek rādīta arī kā zīmēta filma, rāda dzīvnieku revolūciju cilvēku nesapratīgi vadītā farmā. Cūkas, kuļļa Majora vadībā, pārņem farmu. Tad vadību uzņemas Sniega pika, bet Napoleons, kas klusībā apmācījis suņus par slepeniem policistiem, viņu nobīda pie malas"... (Daily Express, 9. 2. 1955.)

„Džordža Orvela fābula Dzīvnieku farma beidzot piedzīvojusi pelnītu atzinību. Orvela slava, kas viņa dzīves laikā bija stipri viduvēja, piecus gadus pēc autora nāves ir pārsoļojusi visu rietumu pasauli. Džona Muižas farmas dzīvnieku revolūcionārās izdarības tik pilnīgi un patiesi atklājušas, kas notiek ar taisnību, ja to saņem rokās netaisni valdnieki, ka angļu sakšu zemēs vārda tiešā nozīmē var runāt par Orvela ēru.

(Londonas Avīze, 21. 1. 55.)

Cena: ies. $1.50, broš. $1,00

DABUJAMAS

DV GRĀMATNĪCĀ TORONTO

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

KRUSTVĀRDU MĪKLA

12. n-rs

Uzdevis M. Zandbergs

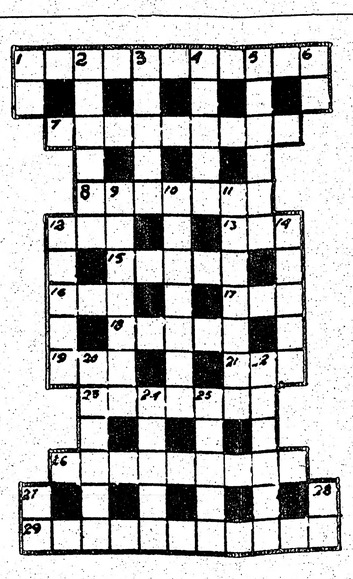

Līmeniski: 1. Amizēšanās 7. Latviešu gleznotāja. 8. Pagasts Latvijā. 12. Veļas. 13. Uzņemt kalorijas 15. Zvejnieka piederumi. 16. Norādāmais vietnieka vārds. 17. Dzeŗ. 18. Valsts Āzijā. 19. Zuz. 21. Izsauciens. 23. Telpas. 26. Liels vecu koku mežs. 29. Pazaudēt savaldību.

Stateniski: 1. Nots. 2. Mēbeles. 3. Laimes vēlējums. 4. Latv. admirālis. 5. Nezāles. 6. Ķīmiskā elementa simbols. 9. Audums. 10. Veca pilsēta Baltijas valstīs. 11. Nesamais. 12. Greznojumi. 14. Suņu suga. 20. Latviešu rakstnieks. 22. Mazi dzinumi. 24. Aprātīga. 25. Šaujamie ieroči 27. Vietniekvārds. 28. Latv. sporta organizācija.

IEPRIEKŠĒJĀS MĪKLAS ATRISINĀJUMS

Līmeniski: 1. Dagls. 4. Ekipa. 9. Austra. 10. Trusis. 11. Alaska. 12. Istaba. 13. Apse. 14. Asns. 15. Čaks. 17. Bizē. 22. Cerēt. 23. Brūklene. 24. Neļķes. 25. Viepļi 26. Ušņas. 27. Sagša.

Stateniski: 2. Aistars, 3. Lirika. 5. Karaša. 6. Paskāls. 7. Gabana. 8. Oskars. 15. Cūciņa. 16. Kanēlis. 18. Izkapts. 19. Ēzelis. 20. Venēra. 21. Orbita.

LEE & MURPHY

Advokāts — notārs

85 Richmond St., West, birojs 322, prasīt pēc J. HELLAT

Runā vāciski, krieviski un zviedriski.

Birojā EM 3-2062, mājā HU 1-0080.

Hamiltonā

Latvijas Amerikā

abonēšanas maksu, sludinājumus un informāciju pieņem

JĀNIS GAILĪTIS,

79 SMITH AVE,

Hamilton, Ont. Tel. 8-3247

SPORTS

IGAUŅI UZVAR BALTIEŠU FUTBOLA TURNĪRĀ

Pretēji pagājušam gadam, kad Kanadas baltiešu sporta svētku ietvaros peredzētas futbola sacensības tika veiktas ar vairāku nedēļu starplaiku, šogad visas trīs cīņas notika vienā dienā, kas turnīram piešķīra lielāku spraigumu. Ierobežotais laiks tomēr atļāva spēlēt tikai 30 minūšu puslaikus, kas gan šādām nopietnām sacensībām nebūtu piemēroti.

Pēc izlozes latviešu izlasei pirmā cīņa bija jāveic pret igauņiem, un jau pēc maza brīža jāspēkojas ar lietuviešiem.

Pirmajā spēlē mūsu vienpadsmits sniedza vāju, izlasei neatbilstošu spēli, kas izpaudās individuālismā un pavisam nenoteiktās piespēlēs. Tā igauņi jau spēles sākumā nonāca vadībā, kuŗu paturēja līdz pašām spēles beigām, uzvarot ar pārliecinošu 4:0 rezultātu.

Ne visai spīdošs rādījās arī spēles sākums pret lietuviešiem, kas pret nogurušo latviešu vienpadsmitu izgāja cīņā svaigi. Cīnoties ar daudz lielāku enerģiju un noteiktāk, latviešu vienpadsmits tomēr atguva lietuviešu vārtu handikapu un panāca neizšķirtu 3:3 rezultātu.

Noslēguma cīņā igauņi vienlīdzīgā cīņā pārspēja lietuviešus 3:1, izcīnot šī gada baltiešu labākās vienības nosaukumu Kanadā. 2. vietā palika lietuvieši bet latviešiem bija jāsamierinās ar trešo vietu.

Mūsu izlasē, kuŗā spēlēja Jēkabsons, Sudmalis, Alksnis, Blaubergs, Sproģis, Ģīmis, Lukovskis, Rāva, Muskats, Buss, Herebergs, Kajaks, Kudrašovs, Cīrulis un Čakurs, nebija sevišķi labā formā. Vienības labākā daļa bija aizsardzība, kaut gan liekas, ka zem līgas spēlēs redzētās mākas bija Jēkabsons. Visumā apmierināja arī pussargu līnija, kuŗā ar katru spēli, šķiet, progresē jaunais Ģīmis. Pietrūka pussargu-uzbrucēju sadarbības, un gauži vāja bija uzbrukuma līnijas saskaņa un trieciena spars.

*

Campbellas kausa izcīņas pēdējā spēlē latvieši zaudēja Danforth komandai 1:2. Zaudējumam krietns piepalīgs bija kanadiešu tiesnesis, kas katrā danfortiešu vārtiem bīstamākā situācijā vai arī jau reālizētos vārtos saskatīja aizmuguri. Turpretim izšķirošos vārtus pretinieki guva no viņa „nepamanītas" aizmugures.

*

Pašreizējais Toronto senioru līgas A grupas, kuŗā spēlē arī DV vienība, punktu stāvoklis ir šāds:

1. Danforth 5 uzv., 1 nzšķ., 1 zaud., 11 p. 2. Skarboro — 4 — 0 3 — 8. 3. Lietuvieši — 4 — 0 — 4 8. 4. DV — 3 — 1 — 2 — 7.

*

Nākošā līgas spēle latviešu vienpadsmitam notiks ceturtdien, 30. jūnijā, plkst. 19.00 Withrow parka laukumā (pie Bloor - Carlaw). Šajā sacensībā latviešu pretinieki būs Scarboro.

*

Pilsētas Continental līgas priekšgalā ar 12 punktiem atrodas igauņu Kalev vienpadsmits, kuŗa bīstamākais pretinieks ir vācu Germania, ar sešās spēlēs iegūtiem 10 punktiem. Igauņi veikuši 8 spēles, 5 [illegible], 1 zaudējot un 2 beidzot neizšķirti.

*

Senioru līgas B. grupā cīnās Kalevs B un lietuviešu Aušras vienpadsmiti. Bez tam Kalevam vēl ir arī jaunatnes vienība.

KAS BŪS VĀCIJAS MEISTARS FUTBOLĀ?

Pēc sīvām cīņām grupu meistarībā, pēc beidzamās svētdienas spēlēm ir noskaidrojušies finālisti Vācijas meistara godam. No pirmās grupas kvalificējās pēc grūtām cīņām un ar beidzamo rekorda uzvaru 10 : 0 par Viktoria Berlin, 1 FC Kaiserslautern, kuŗai līdz beidzamai spēlei bija vienāds punktu skaits ar Hamburgas SV, tikai vārtu attiecība nebija labvēlīga, lai varētu tikt finālā. Pēc beidzamās uzvaras viņa nodrošināja piedalīšanos ar 9:3, otrā vietā atstājot Hamburgas SV ar 8:4 punktiem.

II grupā neapdraudēta palika Rotweiss Essen 10:2, atstājot otrā vietā Bremerhafen 93 6:6.

Finālspēle notiks 26. jūnijā Hannoverā, kur arī noskaidrosies jaunais Vācijas meistars. Beidzamajā laikā katru otro gadu 1 FC Kaiserslautern ir bijusi Vācijas meistars: 1951. gadā, uzvarot 2:1 Preusen Münster un 1953. gadā, uzvarot 4:1 VfB Stuttgart. Jācer, ka 26. jūnijā 1FC Kaiserslautern atkārtos uzvaru un kļūs Vācijas meistars, pie kam nedrīkst aizmirst, ka viņi ir tie, kas deva pasaules meistarvienībai Vācijai 5 spēlētājus, ieskaitot brāļus Valterus. Teorētiski meistars būtu skaidrs, bet, ņemot vērā enerģiskos Rotweiss Essen spēlētājus, var gadīties arī pārsteigums, jo arī viņi ir bijuši Vācijas meistara godā.

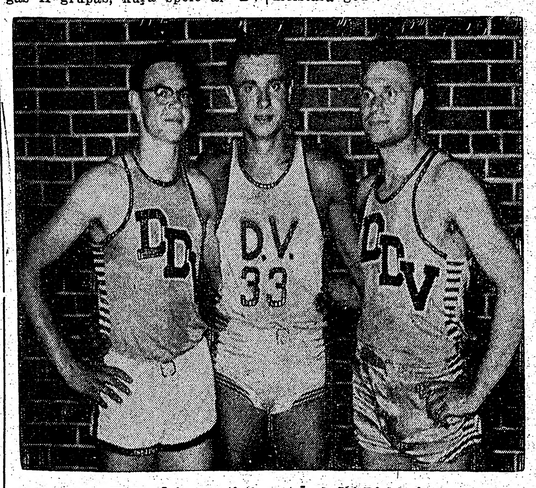

Veiksmīgie sportisti — trīs brāļi Richteri.

DV ceļojošā vairoga basketbola izcīņā Toronto, finālā sastapās Detroitas un Toronto DV. Uzvarēja pēdējie ar 78:62. Attēlā abas komandas. H. Kligera foto